

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
Факультет історії та міжнародних відносин
Кафедра бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту

Курей Оксана Андріївна

СВІТОВІ ФІНАНСИ

Навчально-методичний комплекс

Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність: 6.075 «Маркетинг»

Освітній рівень: перший (бакалавр)

Статус курсу: професійний, вибірковий

Ужгород
2019

Світові фінанси: навч.-метод. комплекс з навч. дисципліни для студентів 3 курсу галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 6.075 «Маркетинг» освітнього рівня «бакалавр» / уклад. Курей О.А. – Ужгород: ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2019. – 40 с.

URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/24401>

Укладач:

Курей Оксана Андріївна, кандидат економічних наук, доцент кафедри бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту

Рецензенти:

Готра Вікторія Вікторівна – доктор економічних наук, доцент, професор кафедри економіки і підприємництва ДВНЗ «УжНУ».

Жуков Святослав Августович – доктор економічних наук, старший науковий співробітник, доцент, професор кафедри бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту ДВНЗ «УжНУ».

Відповідальна за випуск:

Дюгованець Олеся Михайлівна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту, в.о. завідувача кафедри бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту ДВНЗ «УжНУ».

Рекомендовано на засіданні кафедри бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту ДВНЗ «УжНУ», протокол № 9 від 27 березня 2019 р.

Схвалено науково-методичною комісією факультету історії та міжнародних відносин ДВНЗ «УжНУ», протокол № 4 від 04 квітня 2019 р.

ЗМІСТ

Вступ.....	4
1. Структура програми навчального курсу	5
2. Тематичний план дисципліни.....	6
3. Зміст і плани лекційних занять за програмою змістових модулів.....	6
4. Зміст семінарських занять	14
5. Приклади тестових завдань до модульного контролю	23
6. Приклади типових задач з дисципліни.....	28
7. Самостійна робота студентів.....	31
8. Порядок поточного та підсумкового оцінювання знань студентів	33
9. Питання для залікового контролю	35
10. Рекомендована література	37
11. Інформаційні ресурси.....	39

ВСТУП

Навчальна програма дисципліни «Світові фінанси» розроблена відповідно до освітньої програми підготовки бакалавра галузі знань 07 Управління та адміністрування спеціальності 075 Маркетинг. Дисципліна «Світові фінанси» є дисципліною циклу професійної та практичної підготовки.

Мета вивчення дисципліни «Світові фінанси» – формування системи знань з теорії світових фінансів та навичок стосовно обґрунтування фінансових рішень у міжнародному середовищі з різним ступенем невизначеності та ризику. Відповідно до визначеної мети **завдання** вивчення дисципліни «Світові фінанси» становлять:

- формування системних знань про трансформацію ролі міжнародних фінансів в умовах глобалізації економіки, зміст, структуру та принципи функціонування світових фінансів;
- розроблення системного підходу до аналізу сучасних міжнародних фінансових відносин;
- засвоєння основних принципів обґрунтування різних видів фінансових рішень, методичних підходів до аналізу та управління міжнародними фінансами.

Предметом вивчення дисципліни «Світові фінанси» є сукупність закономірностей, умов, принципів, процесів, що здійснюються у світовому фінансовому середовищі.

Очікувані результати навчання з дисципліни

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- сутність світової фінансової та світової валютної систем, світового фінансового ринку та його структуру;
- основні види здійснення валютної політики країни;
- організаційні засади здійснення міжнародних розрахунків, їх форми та механізми валютного ринку;
- основні валютні операції, специфіку їх проведення й ефективного здійснення, способи страхування валютних ризиків;
- основи міжнародного фінансового менеджменту;
- шляхи регулювання міжнародних валютно-фінансових відносин;
- систему міжнародних валютно-кредитних та фінансових організацій;

вміти:

- здійснити оцінку позицій платіжного балансу держави;
- оцінювати співпрацю України з міжнародними фінансовими установами;
- аналізувати показники зовнішнього боргу;
- здійснювати аналіз та управління валютними, кредитними, інвестиційними потоками підприємств у сфері міжнародного бізнесу;
- аналізувати та дискутувати з приводу сучасних тенденцій розвитку основних сегментів світового фінансового ринку, оцінювати їх вплив на особливості економічного розвитку національних економік, вміти аргументувати й обстоювати свою позицію.

Передумовами для вивчення дисципліни є перелік дисциплін, які формують стійкі міждисциплінарні зв'язки та визначають місце дисципліни «Світові фінанси» у структурно-логічній схемі підготовки бакалаврів:

Дисципліни, що передують вивченню даної дисципліни	Дисципліни, що вивчаються разом з даною дисципліною	Дисципліни, вивчення яких спирається на дану дисципліну
1. Основи підприємництва та ринкової економіки 2. Міжнародні економічні відносини	1. Фінанси, гроші та кредит	1. Конкурентоспроможність підприємства 2. Фінансові ринки та ринки фінансових послуг

Методичною основою розроблених рекомендацій є: 1) Закони України «Про освіту» та «Про вищу освіту»; 2) Положення про організацію навчально-методичного процесу кафедри бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту; 3) ДСТУ 3008-95 «Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення»; 4) ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання»; 5) Положення про організацію державної атестації студентів ДВНЗ «УжНУ».

1. СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів: 3	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	Дисципліни циклу професійної та практичної підготовки
Модулів – 2	Спеціальність: 6.075 «Маркетинг»	Рік підготовки:
Змістових модулів – 2		3-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання: <i>немає</i>		Семестр
Загальна кількість годин: 90		5-й
		Лекції
		28 год.
		Практичні, семінарські
		16 год.
		Лабораторні
		–
		Самостійна робота
		46 год.
		Індивідуальні завдання: –
		Вид контролю: залік

2. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	усьог о	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Міжнародні фінанси та світова фінансова система						
Тема 1. Система світових фінансів	5	2	–	–	–	3
Тема 2. Глобалізація світового фінансового середовища	6	2	–	–	–	4
Тема 3. Заборгованість у системі міжнародних фінансів	7	2	2	–	–	3
Тема 4. Світова валютно-фінансова система та етапи її еволюції	6	2	1	–	–	3
Тема 5. Фінансова і монетарна політика Європейського валютного союзу	7	2	1	–	–	4
Тема 6. Платіжний баланс країн світу	7	2	2	–	–	3
Разом за змістовим модулем 1	38	12	6	–	–	20
Змістовий модуль 2. Світові фінансові ринки						
Тема 7. Світовий фінансовий ринок та його структура	4	2	–	–	–	2
Тема 8. Валютні ринки та валютні операції	8	2	2	–	–	4
Тема 9. Міжнародний фондовий ринок	8	2	2	–	–	4
Тема 10. Міжнародний ринок банківських кредитів	6	2	–	–	–	4
Тема 11. Міжнародний ринок дорогоцінних металів	5	2	–	–	–	3
Тема 12. Міжнародний ринок похідних цінних паперів (деривативів)	6	2	–	–	–	4
Тема 13. Фінанси транснаціональних компаній	6	2	2	–	–	2
Тема 14. Україна у світовому фінансовому ринку	5	2	–	–	–	3
Разом за змістовим модулем 2	48	16	6	–	–	26
Модульний контроль	4	–	4	–	–	–
Усього годин	90	28	16	–	–	46

3. ЗМІСТ І ПЛАНИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ ЗА ПРОГРАМОЮ ЗМІСЛОВИХ МОДУЛІВ

Тема 1. Система світових фінансів

Мета заняття – формування знань про сутність та призначення системи світових фінансів, теоретичні та практичні аспекти розвитку міжнародних фінансових відносин.

План заняття:

1. Сутність та особливості світових фінансів і міжнародних фінансових відносин.
2. Етапи розвитку світової фінансової системи.
3. Функції міжнародних фінансів.
4. Суб'єкти міжнародних фінансів.
5. Структура та учасники світової фінансової системи
6. Міжнародні валютно-фінансові організації.
7. Правове забезпечення міжнародних фінансів.

Поняття і суть міжнародних фінансів і міжнародних фінансових відносин. Особливості міжнародних фінансів. Склад міжнародних фінансів. Приватні і офіційні міжнародні фінанси. Кредитні і некредитні форми міжнародних фінансів. Ринкові і неринкові форми міжнародних фінансів. Суб'єкти міжнародних фінансів. Міжнародні валютно-фінансові організації: історія розвитку, види та роль функціонуванні світової фінансової системи на сучасному етапі. Організації групи Всесвітнього банку. Міжнародний валютний фонд. Регіональні кредитно-фінансові організації. Зміни в світовому економічному середовищі. Огляд подій, що викликали зміни в світовому економічному і фінансовому середовищі. Структурні тенденції, що впливають на величину і структуру світових фінансових потоків. Історичний аспект формування сучасного світового фінансового ринку. Довгострокові проблеми в середовищі світових фінансів. Правове забезпечення міжнародних фінансів. Поняття норми міжнародного права. Основоположні принципи міжнародного права. Джерела правового регулювання сфери міжнародних фінансів. Система міжнародних договорів, що стосуються міжнародної фінансової діяльності, і проблеми їх реалізації.

Тема 2. Глобалізація світового фінансового середовища

Мета заняття – отримання уявлення про особливості розвитку процесів фінансової глобалізації, її вплив на світовий фінансовий ринок; формування знань щодо видів та причин розвитку світових фінансових криз.

План заняття:

1. Сутність фінансової глобалізації.
2. Чинники глобалізації світових фінансів.
3. Трансформація світової фінансової архітектури.
4. Глобалізація світової економіки: основні тенденції.
5. Стратегія фінансової інтеграції в умовах сучасного глобалізму.

Сутність глобалізації. Глобальні виклики світової економіки. Глобалізація світових фінансових ринків. Передумови розповсюдження процесу глобалізації на фінансову сферу. Переваги і недоліки глобалізованих фінансових ринків. Сучасні тенденції розвитку світових фінансових ринків. Причина та вплив світової фінансово- економічної кризи 2008 - 2009 років на світове фінансове середовище. Координація політики країн у глобальному фінансовому середовищі.

Тема 3. Заборгованість у системі міжнародних фінансів

Мета заняття – засвоєння знань щодо причин виникнення та видів зовнішньої заборгованості, формування вмінь визначати оптимальні методи управління зовнішнім боргом держави.

План заняття:

1. Світовий борг та світова економіка.
2. Сутність, причини та фактори формування зовнішньої заборгованості.
3. Зовнішньоборгова залежність країни і міжнародна боргова криза.
4. Перегляд умов і зміна структури кредиту.

Світовий борг та світова економіка. Геополітика світового боргу. Боргові стратегії країн. Показники зовнішнього боргу. Міжнародна боргова криза. Поняття боргової кризи в історичному аспекті. Практика подолання боргової кризи. Перегляд умов і зміна структури кредиту. Варіанти реструктуризації основної суми боргу (за планом Брейді).

Особливості функціонування вторинного ринку боргових паперів країн, що розвиваються. Роль міжнародних фінансових організацій у регулюванні зовнішнього боргу. Способи реструктуризації офіційного зовнішнього боргу. Міжнародні клуби кредиторів. Характеристика Лондонського та Паризького клубів. Арбітраж в управлінні зовнішнім боргом. Зовнішній борг України та його структура.

Тема 4. Світова валютно-фінансова система та етапи її еволюції

Мета заняття – формування знань щодо еволюції світової валютно-фінансової системи, отримання навичок аналізу принципів функціонування світової валютно-фінансової системи на кожному етапі еволюції; отримання уявлення про сучасні особливості та принципи функціонування світової валютно-фінансової систем.

План заняття:

1. Світова валютно-фінансова система як форма організації міжнародних валютно-фінансових відносин.
2. Типологія валютних систем.
3. Світова валютна система та її елементи.
4. Еволюція світової валютно-фінансової системи.
5. Валютна інтеграція і оптимальні валютні зони.

Поняття світової валютної системи (СВС). Основні елементи СВС і їх взаємодія. Зв'язок і відмінність основних елементів національної і світової валютних систем. Зародження і генезис світової валютної системи. Система золотого стандарту. Система золотодевізного стандарту. Система золотодоларового стандарту. Ямайська валютна система. Європейська валютна система. Європейський валютний союз. Валютний курс та його функції. Види валютного курсу. Плаваючий і фіксований валютні курси. Номінальні і реальні валютні курси. Курси термінових валютних угод. Фактори, які впливають на валютний курс. Основні механізми курсоутворення. Теорії регулювання валютного курсу.

Тема 5. Фінансова і монетарна політика Європейського валютного союзу

Мета заняття – формування у студентів знань та розуміння щодо засад валютної інтеграції в Європі та її критеріїв, а також оволодіння практичними навичками з аналізу інституційних механізмів монетарної та фіскальної політики Європейського союзу.

План заняття:

1. Валютна інтеграція в Європі.
2. Критерії валютно-фінансової інтеграції.
3. Інституційні механізми монетарної політики Європейського союзу.
4. Фінансова система та фінансова політика ЄС.
5. Фіскальна політика ЄС.

Валютна інтеграція в Європі: історичний аспект. Економічне підґрунтя європейської валютно-фінансової інтеграції. Етапи (еволюція) європейської валютної інтеграції. Створення Європейської валютної системи (ЄВС). Сучасні тенденції і проблеми розвитку Європейської валютної системи. Механізм ERM 2: принципи, цілі, переваги. Створення європейського валютного союзу. Введення євро та її роль в міжнародній валютно-фінансовій системі. ЄЦБ і грошово-кредитна політика ЄВС. Монетарні цільові орієнтири ЄЦБ. Сучасні проблеми в євразоні.

Тема 6. Платіжний баланс країн світу

Мета заняття – вивчення методики складання платіжного балансу країни, формування навичок оцінки його структури та визначення сальдо платіжного балансу.

План заняття:

1. Еволюція розвитку балансів міжнародних розрахунків.
2. Економічна сутність платіжного балансу.
3. Облік балансу платежів.
4. Тотожність балансу платежів.
5. Фактори впливу на стан платіжного балансу.
6. Основні методи регулювання платіжного балансу.
7. Тенденції розвитку балансу платежів у деяких країнах.

Сутність, виникнення та розвиток балансів міжнародних розрахунків. Види балансів міжнародних розрахунків. Платіжний баланс. Історія виникнення та розвиток платіжного балансу. Стан рівноваги платіжного балансу. Призначення та структура платіжного балансу. Сучасна класифікація статей платіжного балансу за методикою МВФ. Фактори, що впливають на стан платіжного балансу. Оцінка позицій платіжного балансу. Процес регулювання платіжного балансу.

Тема 7. Світовий фінансовий ринок та його структура

Мета заняття – отримання знань щодо еволюції, значення та закономірностей функціонування світового фінансового ринку, його структури та учасників, виникнення та етапів розвитку євровалютного ринку; формування навичок аналізу інструментів євrorинку.

План заняття:

1. Поняття світового фінансового ринку.
2. Структура й учасники міжнародного фінансового ринку.
3. Інфраструктура міжнародного фінансового ринку.
4. Визначення та еволюція поняття валюта. Особливості функціонування євrorинків.
5. Виникнення та етапи розвитку євrorинків, джерела попиту і пропозиції на ЄР.
6. Основні сегменти євровалютного ринку.
7. Операції на ринку євровалют.
8. Особливості ринку євровалют.

Поняття світового фінансового ринку. Цілі і функції світового фінансового ринку. Структура світового фінансового ринку. Види світових фінансових ринків. Первинні і вторинні фінансові ринки. Учасники світового фінансового ринку. Світові фінансові центри. Види міжнародних фінансових центрів. Етапи розвитку міжнародного фінансового центру. Роль міжнародних фінансових центрів у системі світових фінансів. Ринок євровалюти: сутність, структура, особливості і взаємозв'язок з іншими ринками. Учасники ринку євровалюти. Значення ринку євровалюти в світовій економіці. Основні фінансові інструменти ринку євровалюти: євровалютні депозитні інструменти, європапери (міжнародні облігації, євроноти, комерційні євровекселі). Види євровалютних кредитів. Євровалютні і офшорні банківські центри.

Тема 8. Валютні ринки та валютні операції

Мета заняття – формування системи знань в сфері теоретичних аспектів функціонування валютних ринків та формування валютних курсів; отримання навичок укладання різних видів валютних операцій, визначення умов валютних угод.

План заняття:

1. Функціонування і структура валютного ринку.
2. Спот ринок.
3. Форвардний ринок.
4. Валютні біржові фонди.

Поняття і природа валютного ринку. Цілі використання валютних ринків. Види валютних ринків. Учасники валютного ринку. Маркет-мейкери і маркет-тейкери. Класифікація посередників валютного ринку. Структурні елементи валютного ринку. Інструменти валютного ринку і їх класифікація. Міжнародний валютний ринок (FOREX): поняття і причини розвитку. Учасники FOREX ринку. Структурні складові ринку FOREX. Ринок наявної валюти (спот) і особливості його функціонування. Валютний дилінг. Дилінговий важіль (леверидж). Поняття і зміст валютних операцій. Операції «спот». Термінологія з валютних операцій: спред, котирування (пряме і зворотнє, бід і офер), довга і коротка позиція, ліквідність. Особливості розрахунку середнього курсу позиції по валютних операціях і крос-курсів. Поняття форвардних і ф'ючерських операцій на валютному ринку. Валютні форварди: відмітні особливості і методи котирування форвардного курсу. Особливості розрахунку форвардних пунктів. Специфіка ф'ючерських контрактів. Можливість використання ф'ючерських операцій при страхуванні валютних ризиків і спекуляціях. Поняття валютного опціону. Класифікація опціонів. Основні і багатоперіодні опціони. Опціон покупця (кол-опціон) і опціон-продавця (пут-опціон). Європейський і американський опціон. Утримувач і надписатель опціону. Складні (багатоперіодні) опціони: «стеля», «піл», «ошийник». Поняття валютного свопу і його відмітні особливості. Оцінка валютних свопів. Розрахунок форвардних пунктів по своп-угоді. Основні цілі використання свопів на валютному ринку. Зміст, призначення і особливості проведення фундаментального аналізу. Зміст теорій, використовуваних при проведенні фундаментального аналізу (теорія ПКС, теорія рівності процентних ставок, теорія платіжного балансу, теорія ринку цінних паперів). Особливості обліку чинників, що впливають на валютний курс. Фондові індекси: поняття і специфіка розрахунку. Огляд фондових індексів: Dow Jones, NYSE, NASDAQ, Amex та ін. Поняття і основні принципи проведення технічного аналізу. Біржові графіки як основний інструмент технічного аналізу. Особливості графічного надання ринкової інформації. Лінійні графіки; японські свічки. Лінії і рівні підтримки і опору. Висхідний, низхідний, бічний тренди. Графічні моделі (фігури) перелому і продовження тенденції. Інформаційне і інфраструктурне забезпечення валютного ринку. Особливості і сучасні тенденції інформаційного забезпечення валютного ринку. Інформаційні компанії: Reuters, Telerate a Bridge Company, Bloomberg, Tenfore. Міжнародна міжбанківська електронна система платежів – SWIFT. Валютні біржі і роль біржових посередників. Особливості функціонування NASDAQ.

Тема 9. Міжнародний фондовий ринок

Мета заняття – формування уявлення про еволюцію та сучасне значення світового фондового ринку, його типологію та учасників, особливості використання різних інструментів світового фондового ринку, види та методи розрахунку фондових індексів, видів портфельних стратегій; отримання навичок аналізу світових фондових індексів та оцінки впливу різноманітних чинників на структуру портфелю цінних паперів.

План заняття:

1. Еволюція і основні тенденції розвитку світових фондових ринків.
2. Фондові біржі і їх роль в організації ринку цінних паперів.
3. Основні моделі та принципи міжнародної оцінки вартості капіталу компанії.
4. Основні методи міжнародної оцінки вартості капіталу та активів компанії.
5. Міжнародна оцінка вартості акцій компанії.
6. Міжнародна оцінка умов розміщення корпоративних облігацій.

Міжнародний фондовий ринок. Еволюція і основні тенденції розвитку світових фондових ринків. Фондові біржі і їх роль в організації ринку цінних паперів. Форми організації фондових бірж. Публічні біржі, приватні біржі і біржі, створені банками. Інституційна система біржової торгівлі цінними паперами. Специфіка встановлення рівня цін на фондових біржах. Процедура лістингу. Міжнародний ринок боргових цінних паперів. Інструменти боргового грошового ринку. Основні причини капіталовкладень в облігації. Емітенти і інвестори ринку боргових цінних паперів. Міжнародні боргові цінні папери. Глобальні і міжнародні ринки боргових цінних паперів. Головні ринки боргових цінних паперів. Світовий ринок акцій. Інструменти, емітенти, інвестори ринку акцій. Міжнародні акції. Чинники динаміки капіталізації ринку акцій. Курсова вартість акцій і фондові індекси. Основні фондові індекси і принципи їх розрахунку. Питання теорії фондових індексів. Огляд провідних ринків акцій. Рейтингова оцінка цінних паперів. Рейтингові агентства. Організація процедури рейтингу цінних паперів.

Тема 10. Міжнародний ринок банківських кредитів

Мета заняття – формування знань про значення, структуру та сучасні закономірності функціонування світового ринку банківських кредитів.

План заняття:

1. Поняття міжнародного кредиту.
2. Принципи і функції міжнародного кредитування.
3. Форми і види міжнародного кредиту.
4. Методи кредитного контролю і нагляду.
5. Базисні компоненти кредитного аналізу і процедур кредитної перевірки.
6. Синдикований ринок кредитів.

Суть міжнародного кредитування. Принципи і функції міжнародного кредитування. Поняття міжнародного кредиту. Форми і види міжнародного кредиту. Методи кредитного контролю і нагляду. Особливості проведення кредитного аналізу і контролю. Базисні компоненти кредитного аналізу і процедур кредитної перевірки. Правило чотирьох «С» міжнародної кредитної справи. Методи посилення кредитного нагляду. Використання системи показників CAMEL. Оцінка і управління ризиками, що виникають при міжнародному кредитуванні. Види ризиків при управлінні портфелями міжнародних кредитів. Банківська практика і заходи зі зниження ризиків. Аналіз регіонального ризику (ризика країни). Особливості оцінки і прогнозування регіонального ризику. Технічна матриця для визначення граничного розміру кредиту по країнах. Чинники, що враховуються при калькуляції ціни міжнародних кредитів. Синдикований ринок кредитів. Характеристика синдикованого ринку кредитів і історія його розвитку. Загальні риси процесу синдикування євровалютних кредитів. Особливості розрахунку ціни єврокредиту. Методи розподілу і скорочення ризиків при міжнародному кредитуванні.

Тема 11. Міжнародний ринок дорогоцінних металів

Мета заняття – формування знань про значення, структуру та сучасні закономірності функціонування світового ринку дорогоцінних металів.

План заняття:

1. Міжнародна торгівля золотом.
2. Золоті аукціони: цілі, методи, результати їх проведення.
3. Державне регулювання ціни золота.
4. Кон'юнктура світового ринку золота на сучасному етапі.

Міжнародна торгівля золотом. Ринки золота, особливості організаційної структури, види. Золоті аукціони: цілі, методи, результати їх проведення. «Золотий фіксинг». Чинники, що впливають на ціну золота. Державне регулювання ціни золота. Золотий пул (1961-1968 рр.). Подвійний ринок золота (1968-1973 рр.), причини і наслідку його ліквідації. Нерівномірність розподілу офіційних золотих резервів і періодичний перерозподіл їх між розвинутими країнами. Кон'юнктура світового ринку золота на сучасному етапі.

Тема 12. Міжнародний ринок похідних цінних паперів (деривативів)

Мета заняття – формування у студентів знань щодо визначення, еволюції та оцінки розвитку ринку деривативів, а також отримання студентами практичних навичок у системі управління похідними цінними паперами задля нівелювання впливу ризиків на діяльність підприємств.

План заняття:

1. Поняття фінансових деривативів.
2. Ринок форвардів.
3. Фінансові ф'ючерси й опціони.
4. Управління ризиками підприємств за допомогою фінансових деривативів.
5. Похідні фінансові інструменти і проблема стабільності фінансових ринків.

Фінансові деривативи: основні поняття, фактори розвитку ринку деривативів. Ринок форвардів. Фінансові ф'ючерси і опціони. Свопи, кредитні деривативи. Глобальний ринок фінансових похідних інструментів. Похідні фінансові інструменти і проблема стабільності фінансових ринків. Сучасні тенденції розвитку глобального ринку деривативів. Управління ризиками підприємств за допомогою фінансових деривативів. Роль деривативів у поширенні кризових явищ в сучасній фінансовій системі.

Тема 13. Фінанси транснаціональних компаній

Мета заняття – формування теоретичних знань щодо джерел та інструментів фінансування транснаціональних корпорацій та отримання практичних навичок оцінки переваг та недоліків різних джерел фінансування ТНК.

План заняття:

1. Економічний зміст міжнародних грошових потоків компаній та принципи управління ними.
2. Планування міжнародних грошових потоків корпорації.
3. Управління міжнародними платіжними зобов'язаннями.
4. Міжнародний інвестиційний проект: необхідність, зміст, структура, планування.

5. Економічна оцінка міжнародного інвестиційного проекту, його фінансові показники та ризики.
6. Залучення фінансування міжнародного інвестиційного проекту.

Фінансування транснаціональних корпорацій. Основні цілі і стратегії виходу міжнародних корпорацій на зовнішній ринок. Чинники, що впливають на вибір джерела фінансування ТНК. Особливості міжнародного внутрішньофірмового фінансування компанії. Механізми прямої, паралельної і компенсаційної внутрішньофірмової позики. Банківські позики і кредитні лінії. Емісія комерційних паперів. Євровалютне коротко- і довгострокове фінансування. Фінансування з вкладеннями в іноземні акції і облігації. Основні цілі корпорацій при управлінні своїми валютними активами. Основні стратегії і механізми управління валютними активами корпорацій, використовувани при переказі коштів. Оптимізація надходжень і платежів у валюті. Нетинг-система внутрішньофірмових платежів. Централізація валютних коштів корпорацій. Встановлення трансфертних цін. Управління внутрішньофірмовими фінансовими потоками. Чинники, що впливають на вибір альтернативних стратегій переказу коштів міжнародних корпорацій. Оподаткування міжнародної діяльності корпорацій. Фінансові і податкові цілі ТНК. Національні податкові системи: поняття і класифікація. Особливості дії оподаткування на рішення і політику ТНК. Специфіка грошових переказів при альтернативних податкових режимах.

Тема 14. Україна у світовому фінансовому ринку

Мета заняття – формування у студентів знань щодо місця та участі України у світовому фінансовому середовищі; практичних навичок дослідження участі України на різних сегментах світового фінансового ринку.

План заняття:

1. Місце України у світовому фінансовому середовищі.
2. Національна валютна система України.
3. Міжнародне кредитування та фінансування України.
4. Взаємовідносини України з міжнародними фінансовими організаціями.
5. Пряме іноземне інвестування як рушій інтеграції України у світове фінансове середовище.

Національна валютна система України. Платіжний баланс України та оцінка його позицій. Міжнародне кредитування та фінансування України. Взаємовідносини України з міжнародними фінансовими організаціями. Група Світового банку і Україна. Відносини України і Міжнародного банку реконструкції і розвитку, а також Європейського банку реконструкції і розвитку. Позиція України в Міжнародному валютному фонді. Чорноморський банк торгівлі та розвитку. Монетарні показники України, що публікуються у збірнику МВФ «Міжнародна фінансова статистика». Проблеми міжнародних фінансових відносин України та ЄС.

4. ЗМІСТ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Семінарське заняття 1

Тема 3. Заборгованість у системі міжнародних фінансів

План заняття:

1. Перевірка рівня засвоєння студентами лекційного матеріалу.
2. Виконання практичних завдань.
3. Тестовий бліц-контроль.
4. Заслуховування доповідей на обрану тему з переліку питань для самостійного опрацювання.

Питання для самоконтролю:

1. Охарактеризуйте історичні особливості та сучасні тенденції зовнішньої заборгованості країн.
2. У чому полягає економічний зміст зовнішньої заборгованості?
3. Визначте відмінності зовнішнього і внутрішнього боргу з позиції резидентності.
4. Охарактеризуйте методичні підходи Світового банку щодо формування по елементній структури зовнішнього боргу держави.
5. Які джерела виникнення і приросту зовнішньої заборгованості Ви знаєте?
6. Дайте пояснення показників, що використовуються у мінімальній стандартній моделі Світового банку для оцінки зовнішньо-боргової залежності держав.
7. Поясніть механізм дії основних моделей та схем реструктуризації зовнішньої заборгованості.
8. У чому полягають особливості функціонування Паризького і Лондонського клубів кредиторів?

Питання для самостійної роботи:

1. Боргові стратегії країн.
2. Поняття боргової кризи в історичному аспекті.
3. Практика подолання боргової кризи.
4. Особливості функціонування вторинного ринку боргових паперів країн, що розвиваються.
5. Арбітраж в управлінні зовнішнім боргом.
6. Зовнішній борг України та його структура.
7. Аналітичні показники зовнішнього боргу.
8. Підходи кредиторів і боржників щодо управління зовнішнім боргом.
9. Практикою окремих країн щодо застосування дефолту.

Література до теми:

1. Боринець С. Я. Міжнародні фінанси / С. Я. Боринець. – К.: Знання-Прес, 2008. – 448 с.
2. Булатова О.В. Міжнародні фінанси: [Навчальний посібник] / О.В. Булатова, Т.В. Марена. – Маріуполь: МДУ, 2013. – 504 с.
3. Козак Ю. Г. Міжнародні фінанси / Ю.Г. Козак. – К.: ЦУЛ, 2013. – 388 с.
4. Кравчук Н.Я., Пруський О.С., Колісник О.Я. Міжнародні фінанси: Навчально-методичний посібник. У 2-х частинах. Частина 1. – Тернопіль : Vector, 2011. – 320 с.
5. Міжнародні фінанси: [навч. посіб.], 5-те вид. перероб. та доп. / за ред. Козака Ю. Г. – Київ – Катівіце: Центр учбової літератури, 2014. – 348 с.
6. Міжнародні фінанси: навч. посіб. / [С. В. Князь та ін.]; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. О.Є. Кузьміна; Нац. ун-т «Львів. Політехніка». - Л.: Вид-во Львів. політехніки, 2013. – 363 с.

7. *Мозговий О.М. Міжнародні фінанси / О.М.Мозговий, Т.Є.Оболенська. – К. : КНЕУ, 2005. – 557 с.*
8. *Наумов А. Ф. Міжнародні фінанси: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / А.Ф. Наумов, Л.М. Наумова. – Миколаїв: Швець В.Д., 2013. - 275 с.*

Семінарське заняття 2

Тема 4. Світова валютно-фінансова система та етапи її еволюції Тема 5. Фінансова і монетарна політика Європейського валютного союзу

План заняття:

1. Перевірка рівня засвоєння студентами лекційного матеріалу.
2. Виконання практичних завдань.
3. Тестовий бліц-контроль.
4. Заслуховування доповідей на обрану тему з переліку питань для самостійного опрацювання.

Питання для самоконтролю:

1. Дайте визначення міжнародних валютних відносин.
2. Назвіть складові національної та світової валютної систем.
3. Охарактеризуйте відомі вам типи валютних систем.
4. Коли вперше сформувалась світова валютна система, які її структурні принципи?
5. В чому полягають спільні та відмінні риси Генуезької і Паризької валютних систем?
6. Назвіть принципи функціонування і розпаду Бреттон-Вудської валютної системи.
7. Охарактеризуйте принципи функціонування Ямайської валютної системи.
8. Що таке валютна інтеграція, які існують її форми?
9. В чому полягає сутність критеріїв оптимальності валютної зони?
10. Дайте коротку характеристику основним етапам валютної інтеграції в Європі.
11. У чому полягає суть валютного союзу, які його основні риси?
12. Які умови регулювання Європейської валютної системи зафіксовані в Маастрихтському договорі?
13. Які структурні і функціональні особливості європейської валютної системи Вам відомі?
14. Дайте характеристику організаційним засадам та принципам діяльності Європейського центрального банку?
15. Поясніть логіку причинно-наслідкового механізму грошово-кредитної політики в рамках ЄСЦБ.
16. У чому особливості організації фінансової системи ЄС?
17. Відзначте основні пріоритети фіскальної політики ЄС.

Завдання для самостійної роботи:

Завдання 1

Обґрунтуйте максимально схематично відповіді на наступні запитання:

- 1.1. Чи можливе повернення до золотого стандарту за сучасних умов (відповідь обґрунтуйте)?
- 1.2. Чи спостерігаються “симптоми” грецького сценарію в Україні? (відповідь обґрунтуйте максимально схематично і по можливості емпірично).
- 1.3. Дослідіть (максимально схематично та емпірично) вплив грецької боргової кризи на економіку інших країн ЄС (на вибір).

Завдання 2

Здійсніть порівняльну характеристику Бреттон-Вудської валютної системи та золотого стандарту за таблицею.

Країна-офшорна зона	Характеристика податкового навантаження	Легкість отримання дозволів на фінансову діяльність	Характеристика політичного та економічного середовища
Кіпр			
Ірландія			

Завдання 3

Дайте короткі відповіді на питання.

1. Яка валютна система виникла у 1867 р.?
2. На якій конференції було юридично оформлено золотий стандарт?
3. Скільки Вам відомо різновидів золотого стандарту?
4. До якого різновиду золотого стандарту відноситься наступне твердження: золото використовувалось лише у міжнародних розрахунках, переважно у формі золотих злитків за встановленим еталоном.
5. Яка країна у 1933 р. вийшла з системи золотого стандарту (через значне і нерівномірне падіння цін, що викликало масові банкрутства банків)?
6. Яка країна підтримувала золотий стандарт найдовше (відмінила його лише у 1936 р.)?
7. Які країни входять до організації НАФТА?
8. Яку валютну систему створено у 1944 р.?
9. В якому році створено Міжнародний валютний фонд (МВФ)?
10. Яка валюта домінувала під час Бреттон-Вудської валютної системи?
11. Під час дії якої валютної системи введений стандарт СДР (SDR – special drawing rights)?
12. Під час дії якої валютної системи створений МВФ?
13. Спеціальним агентством якої організації є Міжнародний валютний фонд?
14. Яка валютна система була створена 1976 р.?
15. Яка країна стала 28 членом ЄС у 2013 р.?
16. Хто є головою МВФ?
17. Яка валюта займає 18 % у структурі кошика СДР?
18. Швидке економічне зростання якої країни спостерігалось у 1960-х рр.?
19. В якому році створено Північноамериканську зону вільної торгівлі (НАФТА)?
20. В якому році розпочалася криза в Мексиці?
21. Яку міжнародну організацію створено у 1994 р.?
22. В якому році країнами ЄС запроваджено євро (електронний вигляд)?
23. З якої країни розпочалася перша в історії фундаментальна криза єврозони?
24. З якої країни розпочалася криза в Південно-Східній Азії у 1997 р.?
25. Під час Бреттон-Вудської валютної системи за скільки доларів можна було купити 1 тройську унцію золота?

Завдання 4

Підготуйте коротку доповідь на одну із тем:

1. Економічне підґрунтя європейської валютно-фінансової інтеграції.
2. Сучасні тенденції і проблеми розвитку Європейської валютної системи.
3. Механізм ERM 2: принципи, цілі, переваги.
4. Введення євро та її роль в міжнародній валютно-фінансовій системі.
5. Сучасні проблеми в Єврозоні.
6. Зв'язок і відмінність основних елементів національної і світової валютних систем.
7. Номінальні і реальні валютні курси.
8. Курси термінових валютних угод.

9. Фактори, які впливають на валютний курс.
10. Основні механізми курсоутворення.
11. Теорії регулювання валютного курсу.

Література до теми:

1. Князь С.В. Міжнародні фінанси / С.В.Князь. – Львів: Вид. Львівської політехніки, 2013. – 364 с.
2. Кравчук Н.Я., Пруський О.С., Колісник О.Я. Міжнародні фінанси : Навчально-методичний посібник. У 2-х частинах. Частина 1. – Тернопіль : Vector, 2011. – 320 с.
3. Міжнародні фінанси: навч. посіб. 5-те вид. перероб. та доп./ за ред. Козака Ю.Г. – Київ – Катовіце.: Центр учбової літератури, 2014. – 348 с.
4. Рогач О. І. Світові фінанси: сучасні тенденції та перспективи розвитку: монографія / О.І. Рогач, О.В. Сніжко, З.О. Луцишин, І.І. Пузанов, В.І. Мазуренко; ред.: О. І. Рогач; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. - Київ, 2013. - 351 с.
5. Шемет Т.С. Міжнародні фінанси: [Підручник] / [За заг. ред. А.А. Мазаракі]. – К.: КНТЕУ, 2000. – 336 с.
6. Якушик І.Д. Міжнародні фінанси: навч. посіб. для студентів ВНЗ / І.Д. Якушик, В.І. Савчук, Н.В. Савчук; Укр. держ. ун-т фінансів та міжнар. торгівлі. - Київ: Леся, 2014. - 547 с.

Семінарське заняття 3

Тема 6. Платіжний баланс країн світу

План заняття:

1. Перевірка рівня засвоєння студентами лекційного матеріалу.
2. Виконання практичних завдань.
3. Тестовий бліц-контроль.
4. Заслуховування доповідей на обрану тему з переліку питань для самостійного опрацювання.

Питання для самоконтролю:

1. Дайте визначення платіжному балансу.
2. Чому корисно вивчати дані платіжного балансу країни?
3. Поясніть, як виникає профіцит або дефіцит платіжного балансу і які фактори на це впливають.
4. Що таке Рахунок поточних операцій? Які його складові?
5. Що таке Баланс рахунку операцій із капіталом? Які його складові?
6. Що таке Рахунок офіційних резервів? Які його складові?
7. Поясніть ефект J-кривої.
8. Опишіть тотожність платіжного балансу і її визначення в умовах фіксованих і гнучких валютних курсів.

Завдання для самостійної роботи:

Завдання 1.

Поясніть, які наступні операції будуть записані у платіжному балансі США:

- Японська страхова компанія придбає казначейські зобов'язання і сплачує за них зі свого банківського рахунку, відкритого в нью-йоркському банку;
- Громадянин США обідає в паризькому ресторані і сплачує за обід кредиткою American Express;

- Громадянин Індії надсилає в подарунок своїм батькам, які мешкають в Мумбаї, грошовий чек, виписаний на кошти, що містяться в американському банку;
- Американського програміста винайняла британська компанія для консультування, і він отримав плату за свої послуги з рахунка британської компанії, відкритого в американському банку.

Операція	Кредит	Дебет
Японська страхова компанія придбає казначейські зобов'язання (рахунок операцій з капіталом)		
Громадянин США обідає в паризькому ресторані і сплачує за обід картою American Express (рахунок поточних операцій – односторонній переказ)		
Громадянин Індії надсилає в подарунок своїм батькам, які мешкають в Мумбаї, грошовий чек, виписаний на кошти, що містяться в американському банку (рахунок поточних операцій – односторонній переказ)		
Американського програміста винайняла британська компанія для консультування, і він отримав плату за свої послуги з рахунка британської компанії, відкритого в американському банку (рахунок поточних операцій – торгівля послугами)		

Завдання 2

Потрібно перевірити Баланс платежів США за 2000 р. та заповнити відсутні значення.

	Credits	Debits
<i>Current Account</i>		
(1) Exports	1,418.64	
(1.1) Merchandise	774.86	
(1.2) Services	290.88	
(1.3) Factor income	352.90	
(2) Imports		- 1,809.18
(2.1) Merchandise		[]
(2.2) Services		- 217.07
(2.3) Factor income		- 367.68
(3) Unilateral transfer	10.24	- 64.39
Balance on current account		[]
<i>Capital Account</i>		
(4) Direct investment	287.68	- 152.44
(5) Portfolio investment	474.59	- 124.94
(5.1) Equity securities	193.85	- 99.74
(5.2) Debt securities	280.74	- 25.20
(6) Other investment	262.64	- 303.27
Balance on capital account	[]	
(7) Statistical discrepancies	[]	
Overall balance	0.30	
<i>Official Reserve Account</i>		- 0.30

Завдання 3

Прочитати і пояснити зв'язок між балансом платежів та системою національних рахунків

The Relationship Between Balance of Payments and National Income Accounting

This section is designed to explore the mathematical relationship between balance-of-payments accounting and national income accounting and to discuss the implications of this relationship. National income (Y), or gross domestic product (GDP), is identically equal to the sum of nominal consumption (C) of goods and services, private investment expenditures (I), government expenditures (G), and the difference between exports (X) and imports (M) of goods and services:

$$\text{GDP} \equiv Y \equiv C + I + G + X - M. \quad (3A.1)$$

Private savings (S) is defined as the amount left from national income after consumption and taxes (T) are paid:

$$S \equiv Y - C - T, \text{ or} \quad (3A.2)$$

$$S \equiv C + I + G + X - M - C - T. \quad (3A.3)$$

Noting that the BCA = X - M, equation (3A.3) can be rearranged as:

$$(S - I) + (T - G) = X - M \equiv \text{BCA}. \quad (3A.4)$$

Equation (3A.4) shows that there is an intimate relationship between a country's BCA and how the country finances its domestic investment and pays for government expenditures. In equation (3A.4), (S - I) is the difference between a country's savings and investment. If (S - I) is negative, it implies that a country's domestic savings is insufficient to finance domestic investment. Similarly, (T - G) is the difference between tax revenue and government expenditures. If (T - G) is negative, it implies that tax revenue is insufficient to cover government spending and a government budget deficit exists. This deficit must be financed by the government issuing debt securities.

Equation (3A.4) also shows that when a country imports more than it exports, its BCA will be negative because through trade foreigners obtain a larger claim to domestic assets than the claim the country's citizens obtain to foreign assets. Consequently, when BCA is negative, it implies that government budget deficits and/or part of domestic investment are being financed with foreign-controlled capital. In order for a country to reduce a BCA deficit, one of the following must occur:

1. For a given level of S and I, the government budget deficit (T - G) must be reduced.
2. For a given level of I and (T - G), S must be increased.
3. For a given level S and (T - G), I must fall.

Література до теми:

1. Боринець С. Я. Міжнародні фінанси / С. Я. Боринець. – К.: Знання-Прес, 2008. – 448 с.
2. Булатова О.В. Міжнародні фінанси: [Навчальний посібник] / О.В. Булатова, Т.В. Марена. – Маріуполь: МДУ, 2013. – 504 с.
3. Козак Ю. Г. Міжнародні фінанси / Ю.Г. Козак. – К.: ЦУЛ, 2013. – 388 с.
4. Кравчук Н.Я., Пруський О.С., Колісник О.Я. Міжнародні фінанси: Навчально-методичний посібник. У 2-х частинах. Частина 1. – Тернопіль: Vector, 2011. – 320 с.
5. Міжнародні фінанси: [навч. посіб.], 5-те вид. перероб. та доп. / за ред. Козака Ю. Г. – Київ – Катівіце: Центр учбової літератури, 2014. – 348 с.
6. Міжнародні фінанси: навч. посіб. / [С. В. Князь та ін.]; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. О.Є. Кузьміна; Нац. ун-т «Львів. Політехніка». - Л.: Вид-во Львів. політехніки, 2013. – 363 с.
7. Мозговий О.М. Міжнародні фінанси / О.М.Мозговий, Т.Є.Оболенська. – К.: КНЕУ, 2005. – 557 с.
8. Наумов А. Ф. Міжнародні фінанси: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / А.Ф. Наумов, Л.М. Наумова. – Миколаїв: Швець В.Д., 2013. - 275 с.
9. Eun, Cheol S. International Financial Management / Cheol S. Eun, Bruce G. Resnick, Sanjiv Sabherwal. – 6-th ed. – McGraw-Hill Education, 2012. – 575 p.

Тема 8. Валютні ринки та валютні операції

План заняття:

1. Перевірка рівня засвоєння студентами лекційного матеріалу.
2. Виконання практичних завдань.
3. Тестовий бліц-контроль.
4. Заслуховування доповідей на обрану тему з переліку питань для самостійного опрацювання.

Питання для самоконтролю:

1. Дайте повне визначення ринку валют.
2. Яка різниця між роздрібним ринком (або клієнтським ринком) та оптовим (або міжбанківським) ринком валют?
3. Хто є учасником ринку валют?
4. Як відбуваються валютні операції між банками?
5. Що означає «торгівля валютою з премією або дисконтом» на ринку форвардних угод?
6. Чому більшість міжбанківських валютообмінних операцій включають долар США?
7. Банки задовольняють попит своїх клієнтів у хеджуванні операцій обміну валют на форвардному ринку. Як банк може нівелювати валютний ризик, який з'являється в результаті виконання форвардної операції?
8. Банківський трейдер здійснює котирування долара у канадських доларах із встановленням бід-аск пунктів котирувань 35-40, тоді як на ринку котирування складають CD1,3436-CD1,3441 за долар США. Що очікує трейдер, встановлюючи такі котирування?
9. Що таке трикутний арбітраж? Яка умова може призвести до виникнення трикутного арбітражу?
10. Протягом 2005-2009 рр. обмінний курс між фунтом стерлінгів та долларом США (\$/£) змінився з 1,90 до 1,45. Чи погоджуєтесь ви з тим, що протягом зазначеного періоду британські товари здешевшали для покупців зі США?

Питання для самостійної роботи:

Література до теми:

1. Боринець С. Я. Міжнародні фінанси / С. Я. Боринець. – К.: Знання-Прес, 2008. – 448 с.
2. Булатова О.В. Міжнародні фінанси: [Навчальний посібник] / О.В. Булатова, Т.В. Марена. – Маріуполь: МДУ, 2013. – 504 с.
3. Козак Ю. Г. Міжнародні фінанси / Ю.Г. Козак. – К.: ЦУЛ, 2013. – 388 с.
4. Кравчук Н.Я., Пруський О.С., Колісник О.Я. Міжнародні фінанси: Навчально-методичний посібник. У 2-х частинах. Частина 1. – Тернопіль : Vector, 2011. – 320 с.
5. Міжнародні фінанси: [навч. посіб.], 5-те вид. перероб. та доп. / за ред. Козака Ю. Г. – Київ – Катовіце: Центр учбової літератури, 2014. – 348 с.
6. Міжнародні фінанси: навч. посіб. / [С. В. Князь та ін.]; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. О.Є. Кузьміна; Нац. ун-т «Львів. Політехніка». - Л.: Вид-во Львів. політехніки, 2013. – 363 с.
7. Мозговий О.М. Міжнародні фінанси / О.М.Мозговий, Т.Є.Оболенська. – К. : КНЕУ, 2005. – 557 с.
8. Наумов А. Ф. Міжнародні фінанси: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / А.Ф. Наумов, Л.М. Наумова. – Миколаїв: Швець В.Д., 2013. - 275 с.
9. Eun, Cheol S. International Financial Management / Cheol S. Eun, Bruce G. Resnick, Sanjiv Sabherwal. – 6-th ed. – McGraw-Hill Education, 2012. – 575 p.

Тема 9. Міжнародний фондовий ринок

План заняття:

1. Перевірка рівня засвоєння студентами лекційного матеріалу.
2. Виконання практичних завдань.
3. Тестовий бліц-контроль.
4. Заслуховування доповідей на обрану тему з переліку питань для самостійного опрацювання.

Питання для самоконтролю:

1. Визначте передумови вивезення капіталу.
2. Охарактеризуйте форми міжнародного інвестування капіталу.
3. З'ясуйте напрямки вивезення капіталу.
4. Опишіть роль окремих країн на світовому ринку інвестицій.
5. Поясніть призначення міжнародного фондового ринку, визначте механізм його функціонування.
6. Охарактеризуйте учасників та професіоналів міжнародного ринку цінних паперів.
7. З'ясуйте відмінності між первинним та вторинним ринком цінних паперів.
8. Поясніть значення терміну «міжнародний портфель інвестицій».
9. Визначте структуру портфеля інвестицій.
10. Назвіть чинники, що впливають на співвідношення окремих елементів та видів інвестицій в структурі інвестиційного портфеля.
11. З якими видами ризиків пов'язане формування та управління міжнародним портфелем цінних паперів?
12. Назвіть види інвестиційних портфелів в залежності від цілей, що переслідує інвестор.
13. Якими чинниками визначається стратегія управління портфелем інвестицій?
14. Які питання повинні постійно переглядатися та які параметри повинні оцінюватися з метою ефективного управління портфелем інвестицій?
15. Охарактеризуйте процес активного управління інвестиційним портфелем.

Питання для самостійної роботи:

1. Сучасні тенденції розвитку ринку міжнародних інвестицій.
2. Фінансовий менеджмент підприємств з іноземними інвестиціями.
3. Стратегія управління міжнародним портфелем інвестицій.
4. Становлення та розвиток фондового ринку України.

Література до теми:

1. Боринець С. Я. Міжнародні фінанси / С. Я. Боринець. – К.: Знання-Прес, 2008. – 448 с.
2. Булатова О.В. Міжнародні фінанси: [Навчальний посібник] / О.В. Булатова, Т.В. Марена. – Маріуполь: МДУ, 2013. – 504 с.
3. Кірейцев Г.Г. Фінансовий менеджмент / Кірейцев Г.Г. – К.: ЦУЛ, 2002. – 496 с.
4. Козак Ю. Г. Міжнародні фінанси / Ю.Г. Козак. – К.: ЦУЛ, 2013. – 388 с.
5. Кравчук Н.Я., Прусський О.С., Колісник О.Я. Міжнародні фінанси: Навчально-методичний посібник. У 2-х частинах. Частина 1. – Тернопіль : Vector, 2011. – 320 с.
6. Міжнародні фінанси: [навч. посіб.], 5-те вид. перероб. та доп. / за ред. Козака Ю. Г. – Київ – Катовіце: Центр учбової літератури, 2014. – 348 с.
7. Міжнародні фінанси: навч. посіб. / [С. В. Князь та ін.]; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. О.Є. Кузьміна; Нац. ун-т «Львів. Політехніка». - Л.: Вид-во Львів. політехніки, 2013. – 363 с.

8. *Мозговий О.М. Міжнародні фінанси / О.М.Мозговий, Т.Є.Оболенська. – К. : КНЕУ, 2005. – 557 с.*
9. *Наумов А. Ф. Міжнародні фінанси: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / А.Ф. Наумов, Л.М. Наумова. – Миколаїв: Швець В.Д., 2013. - 275 с.*
10. *Сутормина В.М. Фінанси зарубіжних корпорацій / Сутормина В.М. – К.: КНЕУ, 2004. – 567 с.*
11. *Eun, Cheol S. International Financial Management / Cheol S. Eun, Bruce G. Resnick, Sanjiv Sabherwal. – 6-th ed. – McGraw-Hill Education, 2012. – 575 p*

Семінарське заняття 6

Тема 13. Фінанси транснаціональних компаній

План заняття:

1. Перевірка рівня засвоєння студентами лекційного матеріалу.
2. Виконання практичних завдань.
3. Тестовий бліц-контроль.
4. Заслуховування доповідей на обрану тему з переліку питань для самостійного опрацювання.

Питання для самоконтролю:

1. Опишіть концепцію часової вартості грошей
2. Що таке ефективна процентна ставка?
3. Як відбувається оцінювання приведеної (сьогоднішньої) вартості?
4. Як відбувається оцінювання ануїтетів?
5. Що таке ставка дисконтування?
6. Як відбувається оцінювання чистої приведеної вартості?
7. Як відбувається ціноутворення на ринку капіталів?
8. Опишіть поняття оптимальної структури капіталу.
9. Назвіть складові оцінки корпоративних цінних паперів.
10. Що таке закон єдиної ціни?
11. Як відбувається оцінювання акції?
12. Як відбувається оцінювання облігацій?
13. Назвіть види дохідності купонної облігації.
14. Як визначають дохідність безкупонної облігації?
15. Що таке інвестиційний проект?
16. Що таке бюджетування капітальних вкладень?
17. Чим інвестиційний проект відрізняється від виробничої системи?
18. Які обмеження впливають на реалізацію інвестиційного проекту і якого забезпечення він потребує?
19. Назвіть основні особливості інвестиційного проекту.
20. Як класифікуються інвестиційні проекти?
21. Що таке система управління проектами?
22. Опишіть найбільш поширену схему реалізації проекту.
23. Чим обумовлена проблема оцінювання грошових потоків в процесі реалізації інвестиційного проекту?
24. Які види ризику виділяють при реалізації нових капітальних вкладень?
25. Назвіть методи оцінювання проекту, засновані на дисконтуванні грошових потоків, тобто які враховують зміну вартості грошей у часі.
26. Назвіть методи оцінювання проекту, які не враховують зміну вартості грошей у часі.

27. Що таке раціонування капітальних вкладень? Які існують види раціонування капітальних вкладень?
28. Яким є найбільш поширений вид фінансування інвестиційних проектів?
29. Що повинна передбачати інвестиційна стратегія?
30. Які джерела формування інвестиційних ресурсів підприємства виділяють?
31. Назвіть позитивні і негативні особливості власних (внутрішніх) джерел фінансування.
32. Назвіть позитивні і негативні особливості позикових і залучених (зовнішніх) джерел фінансування.

Питання для самостійної роботи:

1. Управління платіжними зобов'язаннями як основа забезпечення платоспроможності міжнародної компанії.
2. Менеджмент дивідендів.
3. Поняття роялті та система управління ними.
4. Управління страховими платежами для забезпечення збереження капіталу корпорації.
5. Система планування міжнародних грошових потоків.
6. Міжнародне позиціонування активів компанії.
7. Багатосторонній міжнародний фінансовий менеджмент в структурі компанії.

Література до теми:

1. Брейли Р. *Принципы корпоративных финансов* / Брейли Р., Майерс С. – 2-е рус. изд. (пер. Н. Барышиковой с 7-го междунар. изд.). – М.: ЗАО «Олимп-Бизнес», 2008. – 1008 с.
2. Ванхорн Джеймс С. *Основы финансового менеджмента* / Ванхорн, Джеймс С., Вахович мл., Джон М.; пер. с англ. – 12-е издание. – М.: ООО «И.Д. Вильямс», 2008. – 1232 с
3. Кірейцев Г.Г. *Фінансовий менеджмент*. – К.: ЦУЛ, 2002. – 496с.
4. Кузьменко Л.В. *Фінансовий менеджмент: Навчальний посібник*. – Херсон: Олді - плюс, 2003.– 256с.
5. *Международный менеджмент* / Под ред. Пивоварова С.Э., Тарасевича Л.С., Майзеля А.И. – С-Пб: Питер, 2001. – 576 с.
6. Петленко Ю.В. *Фінансовий менеджмент: Навчальний посібник*. –К.: Кондор, 2007.– 298с
7. Примостка Л.О. *Фінансовий менеджмент*. – К.:КНЕУ, 1999.– 280с.
8. *Міжнародні та національні стандарти корпоративного управління: Зб. Кодексів та принципів*. – К.: Міжнародна фінансова корпорація, 2002.
9. Суторміна В.М. *Фінанси зарубіжних корпорацій* / Суторміна В.М. – К.: КНЕУ, 2004. – 567 с.
10. *Транснаціональні корпорації: навчальний посібник* / В.Рокоча, О.Плотніков, В.Новицький та ін. – К.: Таксон, 2001. – 304с. («Modus Vivend»).
11. Eun, Cheol S. *International Financial Management* / Cheol S. Eun, Bruce G.Resnick, Sanjiv Sabherwal. – 6-th ed. – McGraw-Hill Education, 2012. – 575 p.

5. ПРИКЛАДИ ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ ДО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

Завдання 1. Яка функція міжнародних фінансів базується на тому, що міжнародні фінанси відображають рух суспільного продукту в грошовій, тобто універсальній формі, що дає можливість здійснювати у будь-який час, на будь-якому етапі облік та аналіз руху світового суспільного продукту:

- а). інформаційна;
- б). організаційна;

- в). контрольна;
- г). розподільча.

Завдання 2. Валюта, яка широко використовується для здійснення платежів за міжнародними операціями та продається на головних валютних ринках світу – це:

- а). вільно конвертована валюта;
- б). частково конвертована;
- в). глобальна валюта;
- г). неконвертована валюта.

Завдання 3. Угрупування країн, залежних в економічному, валютному і фінансовому аспектах від держави, що керує ним та диктує йому єдину політику у сфері міжнародних економічних відносин та використовує їх як привілейований ринок збуту, джерело дешевої сировини, вигідну сферу вкладень капіталу має назву:

- а). валютна територія;
- б). валютний блок;
- в). валютний кондомініум;
- г). валютна система.

Завдання 4. Економічні відносини, які пов'язані з формуванням, розподілом і використанням централізованих і децентралізованих фондів грошових коштів з метою виконання функцій і завдань держави та забезпечення умов розширеного відтворення – це:

- а). фінанси;
- б). гроші;
- в). кредит;
- г). усі відповіді вірні.

Завдання 5. Розрізняють такі види валютних систем:

- а). національну, регіональну і міжнародну;
- б). національну, регіональну, міжнародну і світову;
- в). національну, регіональну і глобальну;
- г). національну, регіональну і світову.

Завдання 6. МВФ було створено відповідно до:

- а). Бреттон-Вудської валютної системи
- б). Паризької конференції;
- в). Кінгстонської угоди;
- г). Маастрихтського договору.

Завдання 7. Особливістю євровалютного ринку є:

- а). вища прибутковість операцій у порівнянні з національними ринками;
- б). відсутність чітких прозорих кордонів;
- в). існування специфічних (відносно самостійних) відсоткових ставок;
- г). усі відповіді вірні.

Завдання 8. Які елементи не входять до складу національної валютної системи?

- а). міжнародна валютна ліквідність країни;
- б). система валютного регулювання;
- в). міжнародні кредитні зобов'язання;
- г). міжнародні кредитні засоби, регламентація їх використання.

Завдання 9. Валюта, яка характеризується стабільним валютним курсом, що відповідає основним макроекономічним закономірностям називається:

- а). сильна (тверда);
- б). м'яка;
- в). жорстка;
- г). міцна.

Завдання 10. Світовий фінансовий ринок – це:

- а). система ринкових відносин, у якій об'єктом операцій виступає грошовий капітал і яка забезпечує акумуляцію та перерозподіл світових фінансових потоків, створюючи умови для безперервності та рентабельності виробництва;
- б). сукупність банків, спеціалізованих фінансово-кредитних установ, фондових бірж, через які здійснюється рух світових фінансових потоків та які є посередниками перерозподілу фінансових активів між кредиторами і позичальниками, продавцями та покупцями фінансових ресурсів;
- в). глобальна система акумулювання вільних фінансових ресурсів та надання їх позичальникам із різних країн на принципах ринкової конкуренції;
- г). усі відповіді вірні.

Завдання 11. Єврокредит – це:

- а). позика у ЄВРО;
- б). міжнародна позика грошової суми;
- в). кредит на території ЄС;
- г). будь-який кредит.

Завдання 12. Фінанси залежно від масштабу їх функціонування і від природи суб'єктів можна поділити на:

- а). національно-державні та міжнародні;
- б). державні та світові;
- в). приватні та міжнародні;
- г). приватно-господарські і державні.

Завдання 13. Які елементи входять до складу світової валютної системи?

- а). Умови взаємної оберненості валют;
- б). Уніфікований режим валютних паритетів;
- в). Регламентація режимів валютних курсів;
- г). усі відповіді вірні.

Завдання 14. Хеджери – це:

- а). учасники, що намагаються використовувати відмінності курсу у різний час чи на різних ринках (наприклад, між форвардним курсом на валютному ринку і курсом відповідного валютного ф'ючерса);
- б). учасники світового фінансового ринку, які використовують інструменти ринку деривативів для страхування курсового (цінового) ризику, ризику трансферту, який притаманний фінансовим інструментам, своїх активів чи конкретних угод на ринку спот;
- в). учасники, що намагаються використовувати коливання курсу одного чи кількох контрактів, що досягається купівлею контрактів (чи цінних паперів), коли очікується підвищення їх ціни, і продажем при зворотному її русі;
- г). усі відповіді не вірні.

Завдання 15. Будь-який товар, який здатен виконувати грошову функцію засобу обміну на міжнародному ринку – це:

- а). валюта;
- б). гроші;
- в). фінанси;
- г). платіжний засіб.

Завдання 16. Трейдери – це:

- а). учасники, що намагаються використовувати відмінності курсу у різний час чи на різних ринках (наприклад, між форвардним курсом на валютному ринку і курсом відповідного валютного ф'ючерса);
- б). учасники світового фінансового ринку, які використовують інструменти ринку деривативів для страхування курсового (цінового) ризику, ризику трансферту, який притаманний фінансовим інструментам, своїх активів чи конкретних угод на ринку спот;
- в). учасники, що намагаються використовувати коливання курсу одного чи кількох контрактів, що досягається купівлею контрактів (чи цінних паперів), коли очікується підвищення їх ціни, і продажем при зворотному її русі;
- г). усі відповіді не вірні.

Завдання 17. Частина активів ТНК зберігається у вигляді операційного залишку через те, що:

- а). гроші необхідні для розрахунків із контрагентами та постійно надходять у вигляді виручки від реалізації.
- б). ТНК тримає певну суму грошей на рахунках для погашення кредитів.
- в). грошові надходження і платежі мають непередбачуваний характер.
- г). залишки коштів використовуються у спекулятивних цілях.

Завдання 18. Якій політиці надають перевагу менеджери корпорації, коли приймають рішення не змінювати дивідендних виплат, а фінансувати проект за рахунок випуску боргових зобов'язань?

- а). дивідендній
- б). інвестиційній
- в). фінансовій
- г). кадровій.

Завдання 19. Як зміниться капітал компанії після проведення спліту акцій «дві на одну», якщо до спліту він складався зі 100 тис. акцій номіналом 1 грн.?

- а). капітал зменшиться вдвічі
- б). капітал буде складатись зі 100 тис. акцій номіналом 0,50 грн.
- в). капітал буде складатись з 200 тис. акцій номіналом 0,50 грн.
- г). капітал збільшиться удвічі.

Завдання 20. Ф'ючерс – це:

- а) інструмент хеджування ризиків, який засвідчує зобов'язання особи придбати (продати) цінні папери, товари або кошти у визначений час та на певних умовах у майбутньому з фіксацією цін такого продажу під час укладання контракту
- б) інструмент хеджування ризиків – обмінної операції, за якої контракт на придбання (продаж) певної кількості активів супроводжується контрактом на зворотний їх продаж (придбання) на певну дату в майбутньому

- в) інструмент хеджування ризиків, який засвідчує зобов'язання купівлі (продажу) відповідної кількості активу у встановлений час та на визначених умовах у майбутньому з фіксацією ціни активу під час укладання контракту на біржі
- г) інструмент хеджування ризиків, стандартний контракт, що дає його власнику право (але не зобов'язання купити або продати цінні папери, товари або валютні цінності за визначеною ціною протягом встановленого періоду).

Завдання 21. Назвіть дивіденди, виплата яких пов'язана з реалізацією частини майна корпорації і виплачуються як із прибутку, так і за рахунок оплаченої частини акціонерного капіталу:

- а). додаткові
- б). ліквідаційні
- в). спеціальні
- г). регулярні.

Завдання 22. Які основні фактори впливають на розмір інвестиційного прибутку?

- а) темпи інфляції, рівень інвестиційного ризику, рівень ліквідності інвестицій
- б) кількість початих будов на початок планового періоду
- в) рівень конкуренції, рівень галузевих інвестиційних ризиків
- г) обсяг капітальних вкладень за минулий рік питома вага незавершеного виробництва в загальній сумі капітальних вкладень рівень загальноекономічного розвитку регіону.

Завдання 23. Назвіть тип інвестиційного портфеля, мета якого – приріст капіталу інвесторів:

- а) портфель зростання
- б) портфель доходу
- в) збалансований портфель
- г) спеціалізований портфель.

Завдання 24. Процес дроблення акцій – це:

- а) скріп
- б) спліт
- в) тратта
- г) райт.

Завдання 25. Що таке крос-курс?

- а) курс обміну між двома валютами, отриманий із їх відношення до третьої валюти
- б) курс обміну між двома валютами
- в) вираження вартості одиниці національної валюти у визначеній кількості іноземної
- г) ні одна із відповідей не є правильною.

Завдання 26. В чому полягає особливість портфеля цінних паперів, сформованого для вилучення вільних грошових коштів із рахунків?

- а) довгостроковість та висока ризиковість цінних паперів у портфелі
- б) низька ліквідність цінних паперів
- в) висока ліквідність і короткостроковість цінних паперів у портфелі
- г) низька ліквідність цінних паперів і короткостроковість цінних паперів у портфелі.

Завдання 27. Що таке Scenario Analysis?

- а) аналіз чутливості чистої приведенної вартості за проектом до зміни змінних
- б) чутливий аналіз

- в) аналіз проекту за різноманітних сценаріїв
- г) аналіз чутливості чистої майбутньої вартості за проектом до зміни змінних.

Завдання 28. Назвіть інструмент хеджування ризиків, який засвідчує зобов'язання купівлі (продажу) відповідної кількості активу у встановлений час та на визначених умовах у майбутньому з фіксацією ціни активу під час укладання контракту на біржі:

- а) форвардний контракт
- б) ф'ючерс
- в) опціон
- г) своп.

Завдання 29. Як визначається курс акції?

- а) встановлюється корпорацією-емітентом
- б) визначається під впливом пропозиції і попиту на акцію
- в) формується керівними органами фондового ринку
- г) визначається при емісії акцій як номінал.

Завдання 30. Принцип, за яким відбувається розподіл значної частини активів між найбільш ліквідними, безпечними і прибутковими категоріями, називається:

- а) диференціація
- б) дислокація
- в) диверсифікація
- г) мінімізація.

6. ПРИКЛАДИ ТИПОВИХ ЗАДАЧ З ДИСЦИПЛІНИ

Завдання 1. Визначте загальну суму держаного боргу, якщо:

На початок року: зовнішній прями́й борг склав 191,5 млрд грн; внутрішній прями́й борг – 140,8 млрд грн; гарантований борг – 111,9 млрд грн

Протягом року погашено: за зовнішнім боргом 97 млрд грн; за внутрішнім боргом – 86 млрд грн; за гарантованим 36 млрд грн

Узято кредитів: зовнішніх на суму 25 млрд грн з річною ставкою 7%; внутрішніх на суму 20 млрд грн з річною ставкою 3,5%;

Оцініть рівень боргової безпеки в Україні, якщо встановлена гранична питома вага загального обсягу державного боргу у ВВП має не перевищувати 55%, а обсяг ВВП склав 1295 млрд грн

Зробіть висновки за результатами обчислень, вказавши у разі наявності небезпеки, існуючі шляхи подолання боргової загрози та у разі її відсутності шляхи укріплення боргової безпеки, визначивши не менше трьох напрямків відповідно до завдання.

Завдання 2. 1. Визначте загальний обсяг зовнішнього боргу на кінець року, якщо уряд одержав зовнішніх кредитів на суму 10,7 млрд дол. США з річною ставкою 8,5%, курсом валюти за 1 дол. США. – 25,2 грн, зовнішній борг держави на початок року складав 17,6% від ВВП.

2. Оцініть як змінився рівень боргової безпеки після взяття зовнішніх кредитів, якщо граничний рівень відношення зовнішнього боргу до ВВП не має перевищувати 25%. При цьому до взяття кредитів (на початок року) ВВП складав 1566,7 млрд грн, а на кінець року він зріс на 29%.

3. Порівняйте одержані результати та зробіть висновку щодо зміни боргової безпеки в державі, вказавши у разі наявності небезпеки за зовнішнім боргом, існуючі шляхи подолання боргової загрози та у разі її відсутності шляхи укріплення боргової безпеки, визначивши не менше трьох напрямків відповідно до завдання.

Завдання 3. Визначити дефіцит / профіцит державного бюджету України, якщо урядом за підсумками року було здійснено такі операції:

- надано кредитів з бюджету на суму 6 млрд грн
 - повернуто кредитів до бюджету на суму 3 млрд грн
 - отримано позик на суму 36 млрд грн
 - погашено позик на суму 30 млрд грн
 - придбано акції додаткової емісії НАК «Нафтогаз» на суму 20 млрд грн
 - отримано надходжень від НБУ в результаті розподілу прибутку 5 млрд
 - надано державних гарантій на суму 9 млрд грн,
 - здійснено видатків з обслуговування державного боргу на суму 12 млрд грн
2. Оцініть рівень бюджетної безпеки, якщо ВВП складає 1260 млрд грн
3. Зробіть висновки за результатами обчислень, вказавши причини виникнення дефіциту бюджету.

Завдання 4. 1. Визначте розмір дефіциту Державного бюджету (абсолютне значення), якщо:

- плановий обсяг ВВП – 965 млрд грн;
 - доходи державного бюджету складають 30,5% від планового ВВП;
 - видатки державного бюджету і кредитування – 34,2% від планового ВВП.
2. Оцініть рівень бюджетної безпеки, якщо відношення дефіциту бюджету до ВВП не має перевищувати 3%.
3. Зробіть висновки за результатами обчислень, вказавши у разі наявності небезпеки шляхи її подолання, у разі відсутності – напрямки укріплення, визначивши не менше трьох напрямків відповідно до завдання.

Завдання 5. 1. Визначте загальну суму внутрішнього державного боргу на кінець року, якщо на початок року він складав 311,8 млрд грн. Протягом року погашено за внутрішнім боргом 155 млрд грн. Здійснено запозичень на суму 170,0 млрд грн з річною ставкою 6%.

2. Розрахуйте рівень боргової безпеки за внутрішнім боргом, якщо граничний критерій відношення внутрішнього боргу до ВВП має значення 30%. При цьому на кінець року ВВП складає 1280 млрд грн
3. Зробіть висновки за результатами обчислень, вказавши у разі наявності небезпеки за внутрішнім боргом, шляхи її подолання та у разі її відсутності шляхи укріплення безпеки, визначивши не менше трьох напрямків відповідно до завдання.

Завдання 6. У наведеній нижче таблиці представлені умовні дані платіжного балансу країни А:

Товарний експорт	+40	Чисті доходи від інвестицій	-5
Товарний імпорт	-30	Чисті грошові перекази	+10
Експорт послуг	+15	Відтік капіталу	-40
Імпорт послуг	-10	Офіційні валютні резерви	+10

- Потрібно визначити:
1. Розміри балансу руху капіталу.
 2. Баланс поточних операцій.
 3. Розмір торгового балансу.
 4. Баланс рухів довгострокового капіталу.

Завдання 7. Для економіки країни характерні такі інтегральні показники:

- Імпорт продукції дорівнює 19000 млн євро. Імпорт послуг дорівнює 1800 млн євро.
 Експорт продукції дорівнює 17000 млн євро. Експорт послуг дорівнює 1900 млн євро.
 Населення країни також отримує дохід в 6500 млн євро. Приплив капіталу в цю країну дорівнює

якості виплати відсотків за інвестиції в інші країни – 3000 млн євро. Відсотки інвесторам з інших країн становлять 1200 млн євро. Резерви країни 2400 млн євро.

Відтік капіталу з даної країни дорівнює 4000 млн євро.
Чисті грошові перекази склали 2100 млн євро.

Потрібно знайти баланс поточних операціях (сальдо поточного рахунку), а також сальдо платіжного балансу цієї країни.

Завдання 8. Валютний трейдер зайняв коротку позицію у £ 5 000 000 з банком США, коли обмінний курс становив \$/£1.55. З часом обмінний курс змінився до 1.61. Чи є ця зміна обмінного курсу вигідною для трейдера? На скільки змінилися зобов'язання банку внаслідок зміни обмінного курсу?

Завдання 9. На даний час спот курс обміну двох валют складає \$1.50/£, а тримісячний форвардний курс - \$1.52/£. Відсоткові ставки становлять 8% і 5.8% річних у США та у Великій Британії відповідно. Припустимо, ви можете отримати позику \$1 500 000 або £ 1 000 000. Потрібно:

- визначити, чи дотримується IRP?
- якщо IRP не дотримується, то чи існує покритий відсотковий арбітраж?
- пояснити, як можна відновити IRP після проведення операцій покритого відсоткового арбітражу.

Завдання 10. Припустимо, спот курс обміну двох валют складає €0.80/\$, а тримісячний форвардний курс - €0.78/\$. Відсоткові ставки становлять 5.6% і 5.4% річних у США та у Франції відповідно. Припустимо, ви можете отримати позику \$1 000 000 або € 800 000. Потрібно:

- показати, як ви можете отримати прибуток у доларах США і яку суму прибутку ви отримаєте, реалізувавши покритий відсотковий арбітраж
- яким може бути можливий прибуток у євро? Покажіть, яким при цьому буде процес покритого відсоткового арбітражу.

Завдання 11. Даг Бернард спеціалізується на крос-курсовому арбітражі. Він отримав інформацію про такі котирування валют:

--

Ігноруючи трансакційні витрати, чи може Даг Бернард отримати арбітражний прибуток, виходячи із наведених у таблиці котирувань? Якщо так, то які дії він повинен здійснити для отримання арбітражного прибутку і скільки він при цьому заробить, якщо в нього є \$1 000 000?

Завдання 12. Припустимо, що скарбник компанії IBM має в розпорядженні надлишкові касові резерви в сумі \$100 000 000, які може інвестувати на 6 місяців. Річна ставка при цьому у США дорівнює 8%, а у Німеччині – 7 %. Обмінний спот курс складає €1.01 за долар США, а шестимісячний форвардний курс - €0.99 за долар США. Скарбник хоче уникнути валютообмінного ризику. В якій країні ви б порадили йому отримати позику, а в якій країні – інвестувати? Обґрунтуйте, чому.

Завдання 13. Під час свого візиту до Лондона ви придбали на виплат протягом 3 місяців автомобіль «Jaguar» за £35 000. У вас є достатньо заощаджень, розміщених у банку в Нью-Йорку (що сплачує вам за депозит 0.35% щомісяця, складними відсотками), яким ви можете розрахуватися за придбане авто відразу. На даний час спот курс двох валют

складає \$1.45/£, а тримісячний форвардний курс - \$1.40/£. Позиковий відсоток на лондонському ринку складає 2% за тримісячну інвестицію. За цих умов існує 2 альтернативні шляхи оплати за автомобіль:

- а) тримати свої кошти у банку в Нью-Йорку та придбати £35 000 форвардом.
- б) придбати певну суму фунтів за спот курсом сьогодні та інвестувати її у Великій Британії на три місяці, щоб кінцева сума інвестиції склала £35 000, необхідних для сплати за автомобіль.

Оцініть кожен альтернативний спосіб розрахунку за авто. Який із них ви б обрали, і чому?

Завдання 14. Через інтегрованість ринків капіталу інвестори США та Великої Британії встановили однаковий рівень позичкового відсотка – 2.5%. Прогнозований річний рівень інфляції у США складатиме 3.5%, а у ВБ – 1.5% протягом наступних трьох років. На даний час спот курс складає \$1.50/£. Потрібно:

- а) розрахувати номінальний рівень позичкового відсотка у США та ВБ, припустивши дотримання ефекту Фішера.
- б) визначити, яким може бути прогнозований спот курс \$/£ через рік?
- в) визначити, чи можна передбачити форвардний курс обміну \$/£ через рік?

Завдання 15. 01 листопада 2018 р. курс обміну між бразилійським реалом та доларом США становив R\$3.74523/\$. Узгоджений прогноз для рівнів інфляції у США та Бразилії на наступний рік становить 2.5% та 4.2% відповідно. Враховуючи такі показники, яким можна спрогнозувати обмінний курс зазначених валют на 01 листопада 2019 р.?

7. САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

Самостійна робота студентів є об'єктом діяльності (виконання завдань) і як формою прояву певних дій у навчанні з виконання цих завдань. Виходячи з цього, самостійна робота студентів – це запланована пізнавальна діяльність виконання творчих навчальних завдань різних видів, яка виконується самостійно з метою надбання знань, накопичення вмінь та навичок, досвіду творчої викладацької діяльності й вироблення професійно важливих якостей.

Реалізація такої мети на практиці сприяє повному злиттю навчання й виховання, здійсненню принципу розвиваючого навчання, формуванню особистості майбутнього фахівця.

Результативність самостійної роботи передбачає врахування таких аспектів у її організації, які забезпечують взаємодію взаємозумовлених факторів впливу на особистісний розвиток фахівця та формування його комунікативної компетенції, а саме: мотиваційного, ситуативного, комунікативного, особистого і діяльнісного.

Необхідною умовою організації самостійної роботи є формування особистісної значущості навчання, яка виникає у студента внаслідок його інтересу не тільки до змісту навчального матеріалу, а й самого процесу набуття знань. Для розвитку продуктивної самостійної роботи доцільно використовувати таку її організацію, яка поступово орієнтує студентів на підвищення автономії їхнього навчання.

Основними організаційними принципами самостійної роботи є принципи врахування і розвитку індивідуальних особливостей та інтересів студентів, принципи комплексності, захопленості та розвитку ініціативи й самодіяльності.

Згідно з планом самостійної роботи з дисципліни опрацьований матеріал узагальнюється у виді реферативного аналізу, результати якого використовуються під час аудиторного опрацювання матеріалів, та перевіряється протягом модульного контролю.

Питання для самостійного опрацювання:

Модуль 1

1. Приватні і офіційні міжнародні фінанси.
2. Кредитні і некредитні форми міжнародних фінансів.
3. Ринкові і неринкові форми міжнародних фінансів.
4. Організації групи Всесвітнього банку.
5. Міжнародний валютний фонд.
6. Регіональні кредитно-фінансові організації.
7. Зміни в світовому економічному середовищі.
8. Огляд подій, що викликали зміни в світовому економічному і фінансовому середовищі.
9. Структурні тенденції, що впливають на величину і структуру світових фінансових потоків.
10. Історичний аспект формування сучасного світового фінансового ринку.
11. Довгострокові проблеми в середовищі світових фінансів.
12. Поняття норми міжнародного права.
13. Основоположні принципи міжнародного права.
14. Джерела правового регулювання сфери міжнародних фінансів.
15. Система міжнародних договорів, що стосуються міжнародної фінансової діяльності, і проблеми їх реалізації.
16. Глобальні виклики світової економіки.
17. Передумови розповсюдження процесу глобалізації на фінансову сферу.
18. Переваги і недоліки глобалізованих фінансових ринків.
19. Сучасні тенденції розвитку світових фінансових ринків.
20. Координація політики країн у глобальному фінансовому середовищі.
21. Боргові стратегії країн
22. Поняття боргової кризи в історичному аспекті.
23. Практика подолання боргової кризи.
24. Особливості функціонування вторинного ринку боргових паперів країн, що розвиваються.
25. Арбітраж в управлінні зовнішнім боргом.
26. Зовнішній борг України та його структура.
27. Зв'язок і відмінність основних елементів національної і світової валютних систем.
28. Номінальні і реальні валютні курси.
29. Курси термінових валютних угод.
30. Фактори, які впливають на валютний курс.
31. Основні механізми курсоутворення.
32. Теорії регулювання валютного курсу.
33. Економічне підґрунтя європейської валютно-фінансової інтеграції.
34. Сучасні тенденції і проблеми розвитку Європейської валютної системи.
35. Механізм ERM 2: принципи, цілі, переваги.
36. Введення євро та її роль в міжнародній валютно-фінансовій системі.
37. Сучасні проблеми в Євросоні.

Модуль 2

38. Світові фінансові центри.
39. Види міжнародних фінансових центрів.
40. Етапи розвитку міжнародного фінансового центру.
41. Роль міжнародних фінансових центрів у системі світових фінансів.
42. Ринок євровалюти: сутність, структура, особливості і взаємозв'язок з іншими ринками.
43. Учасники ринку євровалюти.

44. Значення ринку євровалюти в світовій економіці.
45. Основні фінансові інструменти ринку євровалюти: євровалютні депозитні інструменти, європапери (міжнародні облігації, євроноти, комерційні єровекселі).
46. Види євровалютних кредитів.
47. Євровалютні і офшорні банківські центри.
48. Інституційна система біржової торгівлі цінними паперами.
49. Специфіка встановлення рівня цін на фондових біржах.
50. Процедура лістингу.
51. Міжнародні боргові цінні папери.
52. Глобальні і міжнародні ринки боргових цінних паперів.
53. Головні ринки боргових цінних паперів.
54. Питання теорії фондових індексів.
55. Огляд провідних ринків акцій.
56. Рейтингові агентства.
57. Організація процедури рейтингу цінних паперів.
58. Правило чотирьох «С» міжнародної кредитної справи.
59. Методи посилення кредитного нагляду.
60. Використання системи показників CAMEL.
61. Аналіз регіонального ризику (ризиків країни).
62. Особливості оцінки і прогнозування регіонального ризику.
63. Технічна матриця для визначення граничного розміру кредиту по країнах.
64. Чинники, що враховуються при калькуляції ціни міжнародних кредитів.
65. Особливості розрахунку ціни єврокредиту.
66. Методи розподілу і скорочення ризиків при міжнародному кредитуванні.
67. Золотий пул (1961-1968 рр.).
68. Подвійний ринок золота (1968-1973 рр.), причини і наслідки його ліквідації.
69. Кон'юнктура світового ринку золота на сучасному етапі.
70. Похідні фінансові інструменти і проблема стабільності фінансових ринків.
71. Роль деривативів у поширенні кризових явищ в сучасній фінансовій системі.
72. Нетинг-система внутрішньофірмових платежів.
73. Централізація валютних коштів корпорацій.
74. Чинники, що впливають на вибір альтернативних стратегій переказу коштів міжнародних корпорацій.
75. Національні податкові системи: поняття і класифікація.
76. Особливості дії оподаткування на рішення і політику ТНК.
77. Специфіка грошових переказів при альтернативних податкових режимах.
78. Група Світового банку і Україна.
79. Відносини України і Міжнародного банку реконструкції і розвитку, а також Європейського банку реконструкції і розвитку.
80. Чорноморський банк торгівлі та розвитку.
81. Монетарні показники України, що публікуються у збірнику МВФ «Міжнародна фінансова статистика».

8. ПОРЯДОК ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ

Оцінка знань, умінь і практичних навичок студента з навчальної дисципліни «Світові фінанси» здійснюється за 100-бальною системою.

Оцінювання знань студентів здійснюється на основі результатів:

- поточного контролю знань;
- підсумкового контролю знань – заліку.

8.1. Поточний контроль знань студентів здійснюється за двома складовими:

- контроль систематичності та активності роботи студента протягом семестру;
- контроль за виконанням модульних завдань.

При контролі систематичності та активності роботи студента оцінці підлягають:

- відвідування семінарських занять;
- активність на семінарських заняттях;
- рівень засвоєння знань програмного матеріалу.

Методи оцінювання:

- експрес опитування;
- поточне тестування;
- розв'язування ситуаційних задач;
- підсумкове контрольне опитування.

Оцінювання індивідуальної та самостійної роботи за результатами контролю систематичності та активності роботи студента протягом семестру здійснюється два рази у результаті виконання модульних завдань. Максимальна кількість балів при цьому складає 50.

8.2. Модульний контроль

До модульного контролю допускаються всі студенти.

Протягом семестру студенти виконують дві модульні письмові контрольні роботи, які оцінюються в діапазоні від 0 до 50 балів кожна.

Виконання контрольного завдання здійснюється студентом індивідуально. Студент може звернутися до викладача за поясненням змісту контрольного завдання.

Під час проведення модульної контрольної роботи дозволяється користуватися довідковими матеріалами, які визначені кафедрою. Студентам забороняється в будь-якій формі обмінюватися інформацією та користуватися недозволеними матеріалами.

При порушенні студентом установлених правил проходження модульного контролю, викладач відсторонює його від виконання роботи, робить на ній відповідний запис і оцінює нулем балів. Результати контрольного заходу студента, який не з'явився на нього, також оцінюються нулем балів.

Результати перевірки письмових контрольних завдань доводяться до відома студентів не пізніше, ніж через три робочі дні після їх виконання. Студент, який не погоджується з оцінкою, має право звернутися до викладача і отримати ґрунтовне пояснення. У випадку незгоди з рішенням викладача, студент має право звернутися з письмовою апеляцією до завідувача кафедри не пізніше, ніж наступного робочого дня після оголошення результатів. Викладач і завідувач кафедри у присутності декана факультету та студента протягом трьох днів повинні розглянути апеляцію і прийняти остаточне рішення. У результаті апеляції оцінка студента не може бути знижена.

При визначенні модульної оцінки враховуються результати поточного контролю під час семінарських занять, самостійної та індивідуальної роботи.

Модульний контроль оцінюється максимально в 50 балів. На виконання письмового компонента модульного контролю відводяться дві академічні години.

Студент, який із поважної причини не з'явився на модульний контроль, за дозволом декана може скласти його у визначений деканатом термін.

Студент, який за результатами модульного контролю отримав оцінку «F» (0-34 бали), повинен перескласти цей модуль до проведення підсумкового (семестрового) контролю, згідно із затвердженим деканатом графіком або під час чергування викладачів на кафедрі.

8.3. Підсумкова оцінка з дисципліни

Рейтингова оцінка з навчальної дисципліни визначається сумою балів, отриманою в результаті поточного та модульного контролів та виставляється за 100-бальною шкалою, шкалою ЄКТС та національною шкалою. Переведення даних 100-бальної шкали

оцінювання у оцінки за національною шкалою та шкалою ЄКТС здійснюється в порядку, зазначеному нижче в таблиці.

**Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання
у оцінки за національною шкалою та шкалою ЄКТС**

Сума балів	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	не зараховано
0-34	F	

До підсумкового контролю (заліку) з навчальної дисципліни не допускаються студенти, які не виконали умов договору про навчання та усіх видів обов'язкових робіт (лабораторних, практичних, розрахунково-графічних та розрахункових робіт, рефератів тощо), передбачених робочою програмою, а також за результатами модульного контролю набрали менше 35 балів.

Якщо рейтингова оцінка становить не менше 60 балів, то за згодою студента вона може бути зарахована як підсумкова семестрова оцінка з навчальної дисципліни. У протилежному випадку, або за бажанням підвищити рейтинг, студент складає залік.

Студенти, які під час підсумкового контролю отримали оцінку «не зараховано», мають право на два перескладання: перший раз – викладачу, другий раз (у разі незадовільної оцінки при першому перескладанні) – комісії. Комісія створюється завідувачем кафедри. До складу комісії обов'язково входять лектор та завідувач кафедри. Залікова оцінка, виставлена комісією, є остаточною.

При порушенні студентом дисципліни під час проведення підсумкового контролю екзаменатор відсторонює його від складання заліку та виставляє йому оцінку «не зараховано».

8.4. Розподіл балів

Вид оцінюваної роботи	Поточний контроль і самостійна робота														Сума**
	Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2								
	T1*	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	
Модульна контрольна робота	50						50								50
Самостійна робота	5	5	10	10	10	10	4	10	10	4	4	4	10	4	50
Всього	100						100								100

*T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів;

** Середнє арифметичне за 2 модулі

9. ПИТАННЯ ДЛЯ ЗАЛІКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Поняття і суть світових фінансів і міжнародних фінансових відносин.
2. Суб'єкти світових фінансів.
3. Міжнародні валютно-фінансові організації: історія розвитку, види та роль функціонуванні світової фінансової системи на сучасному етапі.
4. Структурні тенденції, що впливають на величину і структуру світових фінансових потоків.
5. Історичний аспект формування сучасного світового фінансового ринку.
6. Переваги і недоліки глобалізованих фінансових ринків.

7. Світовий борг та світова економіка.
8. Міжнародна боргова криза.
9. Практика подолання боргової кризи.
10. Міжнародні клуби кредиторів.
11. Зовнішній борг України та його структура.
12. Поняття світової валютної системи та її основні елементи.
13. Системи золотого, золотодев'язного та золотодоларового стандарту.
14. Ямайська і Європейська валютні системи.
15. Валютний курс, його функції та види.
16. Основні механізми курсоутворення.
17. Теорії регулювання валютного курсу.
18. Валютна інтеграція в Європі: історичний аспект.
19. Сучасні тенденції і проблеми розвитку Європейської валютної системи.
20. Сутність, виникнення та розвиток балансів міжнародних розрахунків.
21. Платіжний баланс та сучасна класифікація статей платіжного балансу за методикою МВФ.
22. Процес регулювання платіжного балансу.
23. Поняття світового фінансового ринку, його структура, цілі та функції.
24. Учасники світового фінансового ринку.
25. Світові фінансові центри.
26. Ринок євровалюти: сутність, структура, особливості і взаємозв'язок з іншими ринками.
27. Принципи функціонування і структура валютного ринку.
28. Спот ринок.
29. Форвардний ринок.
30. Паритет відсоткових ставок.
31. Паритет купівельної спроможності.
32. Ефекти Фішера.
33. Прогнозування валютних курсів.
34. Концепція часової вартості грошей
35. Ефективна відсоткова ставка
36. Оцінювання приведеної (сьогоднішньої) та чистої приведеної вартості.
37. Міжнародний фондовий ринок.
38. Фондові біржі і їх роль в організації ринку цінних паперів.
39. Ціноутворення на ринку капіталів та премії за різні види ризику.
40. Поняття оптимальної структури капіталу
41. Світовий ринок акцій. Інструменти, емітенти, інвестори ринку акцій.
42. Міжнародна оцінка вартості акцій компанії.
43. Основні фондові індекси і принципи їх розрахунку.
44. Оцінювання привілейованої акції
45. Оцінювання звичайної акції
46. Інструменти боргового грошового ринку.
47. Міжнародна оцінка умов розміщення корпоративних облігацій.
48. Оцінка купонних облігацій
49. Оцінювання облігації з нульовим купоном
50. Рейтингова оцінка цінних паперів.
51. Сутність, принципи і функції міжнародного кредитування.
52. Форми і види міжнародного кредиту.
53. Методи кредитного контролю і нагляду.
54. Особливості проведення кредитного аналізу й контролю.
55. Правило чотирьох «С» міжнародної кредитної справи.
56. Методи посилення кредитного нагляду.

57. Оцінка і управління ризиками, що виникають при міжнародному кредитуванні.
58. Види ризиків при управлінні портфелями міжнародних кредитів.
59. Технічна матриця для визначення граничного розміру кредиту по країнах.
60. Чинники, що враховуються при калькуляції ціни міжнародних кредитів.
61. Характеристика синдикуваного ринку кредитів і історія його розвитку.
62. Загальні риси процесу синдикування євровалютних кредитів.
63. Особливості розрахунку ціни єврокредиту.
64. Методи розподілу і скорочення ризиків при міжнародному кредитуванні.
65. Міжнародна торгівля золотом.
66. Ринки золота, особливості організаційної структури, види.
67. Золоті аукціони: цілі, методи, результати їх проведення.
68. Чинники, що впливають на ціну золота та державне регулювання ціни золота.
69. Кон'юнктура світового ринку золота на сучасному етапі.
70. Фінансові деривативи: основні поняття, фактори розвитку ринку деривативів.
71. Фінансові ф'ючерси і опціони.
72. Свопи, кредитні деривативи.
73. Похідні фінансові інструменти і проблема стабільності фінансових ринків.
74. Управління ризиками підприємств за допомогою фінансових деривативів.
75. Роль деривативів у поширенні кризових явищ в сучасній фінансовій системі.
76. Економічний зміст міжнародних грошових потоків компаній та принципи управління ними.
77. Планування міжнародних грошових потоків у фінансовому менеджменті компаній.
78. Менеджмент міжнародних платіжних зобов'язань – дивіденди, роялті, страхові платежі, інше.
79. Міжнародний інвестиційний проект: необхідність, зміст, структура, планування.
80. Економічна оцінка міжнародного інвестиційного проекту, його фінансові показники та ризики.
81. Залучення фінансування міжнародного інвестиційного проекту.
82. Національна валютна система України.
83. Платіжний баланс України та оцінка його позицій.
84. Міжнародне кредитування та фінансування України.
85. Взаємовідносини України з міжнародними фінансовими організаціями.
86. Група Світового банку і Україна.
87. Відносини України і Міжнародного банку реконструкції і розвитку, а також Європейського банку реконструкції і розвитку.
88. Позиція України в Міжнародному валютному фонді.
89. Монетарні показники України, що публікуються у збірнику МВФ "Міжнародна фінансова статистика".
90. Проблеми міжнародних фінансових відносин України та ЄС.

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Бажанов С. Международные финансы / С. Бажанов, О. В. Буторина, Л. Н. Федякина. – Изд. «Международные отношения», 2012. – 592 с.
2. Бойцун Н.Є. Міжнародні фінанси / Н.Є.Бойцун. – К. : ВД "Професіонал", 2005. – 504 с.
3. Боринец С.Я. Міжнародні валютно-фінансові відносини / С.Я.Боринец. – К. : Знання-Прес, 2008. – 582 с.
4. Д'якова І.І. Міжнародні фінанси / І.І.Д'якова, Ф.О.Журава, М.І.Макаренко. – К.: КНЕУ, 2013. – 548 с.

5. Князь С.В. Міжнародні фінанси / С.В.Князь. – Львів: Вид. Львівської політехніки, 2013. – 364 с.
6. Козак Ю.Г. Міжнародні фінанси в питаннях та відповідях : навч. посіб. / Ю.Г.Козак. – 2-е вид. – К. : ЦУЛ, 2003. – 294 с.
7. Макогон Ю.В. Міжнародні фінанси : навч. посіб. ДНУ / Ю.В.Макогон, Н.А.Бударина. – Донецьк : Альфа-прес, 2007. – 256 с.
8. Міжнародні фінанси: навч. посіб. 5-те вид. перероб. та доп./ за ред. Козака Ю.Г. – Київ – Катовіце.: Центр учбової літератури, 2014. – 348 с.
9. Мозговий О.М. Міжнародні фінанси / О.М.Мозговий, Т.Є.Оболенська. – К. : КНЕУ, 2005. – 557 с.
10. Рогач О. І. Міжнародні фінанси / О.І.Рогач. – К. : Либідь, 2003. – 784 с.

Допоміжна

11. Аникин О.Б. Международные валютно-финансовые и кредитные отношения / О.Б.Аникин. – М.: Флинта, МИСИ, 2008. – 48 с.
12. Банковское дело: учебник / под ред. проф. Колесникова В.И., проф. Кроливецкой Л.П. – 4-е изд., перераб. и доп. – М. : Финансы и статистика, 1999. – 464 с.
13. Белоглазова Г.Н. Банковское дело / Г. Н. Белоглазова. – СПб.: Питер, 2008. – 459 с.
14. Беложаров Г.Н. Финансовые рынки и финансово-кредитные институты / Г.Н.Беложаров. – СПб.: Питер, 2013. – 384 с.
15. Боди Зви Финансы / Боди Зви, Мертон Роберт ; пер. с англ. – М. : Изд. дом "Вильямс", 2000. – 592 с.
16. Боринец С. Я. Міжнародні валютно-фінансові відносини / С. Я. Боринец. – К. : Знання-Прес, 2008. – 582 с.
17. Бригхем Ю. Финансовый менеджмент: полный курс : в 2-х т. – Т. 2. / пер. с англ. под ред. В.В.Ковалева. – СПб. : Экономическая школа, 2001. – 669 с.
18. Брейли Р. Принципы корпоративных финансов / Брейли Р., Майерс С. – 2-е рус. изд. (пер. Н. Барышниковой с 7-го междунар. изд.). – М.: ЗАО «Олимп-Бизнес», 2008. – 1008 с.
19. Ванхорн Джеймс С. Основы финансового менеджмента / Ванхорн, Джеймс С., Вахович мл., Джон М.; пер. с англ. – 12-е издание. – М.: ООО «И.Д. Вильямс», 2008. – 1232 с.
20. Грэттон Л. Живая стратегия: Как поместить людей в центр решения корпоративных задач / Л. Грэттон ; пер. с англ. – Днепропетровск : Баланс – Клуб, 2003. – 288 с.
21. Пономаренко В.С. Економічні та соціальні аспекти управління інвестиційною діяльністю : монографія / В.С.Пономаренко, В.М.Гриньова, Н.М.Лисиця та ін. – Х.: Вид. ХДЕУ, 2003. – 180 с.
22. Карелин В. Финансы корпораций: практикум / В.Карелин. – М.: Изд. "Дашков и Ко", 2005. – 123 с.
23. Красавина Л. Н. Международные валютные и финансовые отношения / Л. Н. Красавина. – М. : Финансы и статистика, 2008. – 658 с.
24. Колб Р.В. Финансовый менеджмент : учебник / Р.В.Колб, Р.Дж.Родригес ; пер. 2-го англ. изд. ; предисл. к русск. изд. к.э.н. Драче-вой Е. Л. – М.: Издательство "Финпресс", 2001. – 496 с.
25. Крушвиц Л. Финансирование и инвестиции: сборник задач и решений / Л.Крушвиц, Д.Шефер, М.Шваке ; пер с нем. под общ. ред. З.А.Сабова и А.Л.Дмитриева. – СПб.: Питер, 2001. – 320 с.
26. Лисенков Ю. Міжнародні фінанси / Ю.Лисенков. – К.: Дакор, 2009. – 86 с.
27. Международные валютно-кредитные и финансовые отношения: учебник / под ред. Л. Н. Красавиной. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Финансы и статистика, 2000. – 608 с.
28. Міжнародний менеджмент: навч. посіб. / І.О.Піддубний, І.Е.Астахова, Л.М.Бондаренко та ін.; за ред. проф. Піддубного І.О. – Х. : ВД "ІНЖЕК", 2004. – 252 с.

29. Міжнародні розрахунки та валютні операції: навч. посіб. / О.І.Береславська, О.М.Наконечний, М.Г.Пясецька та ін.; за заг. ред. М.І.Савлука. – К. : КНЕУ, 2002. – 392 с.
30. Моисеев С.Р. Международные валютные отношения / С.Р.Моисеев. – М.: Дело и сервис. 2007. – 360 с.
31. Піддубний І. О. Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства : навч. посіб. / І.О. Піддубний, А.І.Піддубна ; за ред. проф. Піддубного І.О. – Х. : ВД "ІНЖЕК", 2004. – 264 с.
32. Резнікова Т.О. Міжнародні фінанси / Т.О.Резнікова. – Х.: Вид. ХНЕУ, 2006. – 232 с.
33. Резникова Т.А. Средства и формы международных платежей: учеб. пособ. / Т.А.Резникова. – Х.: Изд. ХГЭУ, 2002. – 80 с.
34. Руденко Л.В. Міжнародні кредитно-розрахункові і валютні операції : підручник / Л. В. Руденко. – К. : ЦУЛ, 2003. – 616 с.
35. Рудый К. Р. Финансы внешнеэкономической деятельности / К. Р. Рудый. – Минск : Высшая школа, 2004. – 348 с.
36. Суэтин А.А. Международные валютные отношения / А.А.Суэтин. – М.: Кнорус. 2005. – 340 с.
37. Суторміна В.М. Фінанси зарубіжних корпорацій / Суторміна В.М. – К.: КНЕУ, 2004. – 567 с.
38. Энциклопедия финансового риск-менеджмента / под ред. А.А.Лобанова и А.В.Чугунова. – М.: Альпина Паблишер, 2003. – 786 с.
39. Eun, Cheol S. International Financial Management / Cheol S. Eun, Bruce G.Resnick, Sanjiv Sabherwal. – 6-th ed. – McGraw-Hill Education, 2012. – 575 p.

11. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. http://www.hkex.com.hk/?sc_lang=en – Гонконзька фондова біржа
2. www.ukrstat.gov.ua – Державна служба статистики України
3. <http://europa.eu/> – Європейський Союз
4. <https://www.ecb.europa.eu/home/html/index.en.html> – Європейський центральний банк
5. <https://www.londonstockexchange.com/home/homepage.htm> – Лондонська фондова біржа
6. https://www.ifc.org/wps/wcm/connect/corp_ext_content/ifc_external_corporate_site/home – Міжнародна фінансова корпорація
7. <http://www.worldbank.org/en/who-we-are/ibrd> – Міжнародний банк реконструкції та розвитку
8. <http://www.imf.org> – Міжнародний валютний фонд
9. <http://www.oecd.org/> – Організація економічного співробітництва та розвитку
10. <https://www.wto.org/> – Світова організація торгівлі
11. <http://www.worldbank.org/> – Світовий банк
12. <http://ec.europa.eu/> – Статистика Євростату
13. <https://www.tsx.com/> – Фондова біржа Торонто
14. <http://english.sse.com.cn/> – Шанхайська фондова біржа
15. <https://www.jpx.co.jp/english/> – Japan Exchange Group
16. <https://business.nasdaq.com/> – NASDAQ OMX Group

Світові фінанси: навч.-метод. комплекс з навч. дисципліни для студентів 3 курсу галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 6.075 «Маркетинг» освітнього рівня «бакалавр» / уклад. Курей О.А. – Ужгород: ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2019. – 40 с.

URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/24401>

Сформовано на основі Стандарту вищої освіти України: перший (бакалаврський) рівень, галузь знань 07 – Управління та адміністрування, спеціальність 075 – Маркетинг, затвердженого наказом Міністерством освіти і науки України №1343 від 05.12.2018 р.,

а також використані матеріали таких ресурсів:

1. Архітектура світової фінансової системи: Методичні рекомендації до практичних і семінарських занять та самостійної роботи студентів / уклад. к.е.н. Макогін З.Я. – Львів: Видавництво Львівської комерційної академії, 2014. – 31 с.
2. Кравчук Н.Я., Пруський О.С., Колісник О.Я. Міжнародні фінанси: Навчально-методичний посібник. У 2-х частинах. Частина 1. –Тернопіль: Vector, 2011. – 320 с.
3. Методичні рекомендації до проведення семінарських занять, завдання для лабораторних робіт з дисципліни «Міжнародні фінанси». – Маріуполь: Маріупольський державний університет, 2018. – 18 с.
4. Методичні рекомендації до самостійного вивчення дисципліни «Ділова іноземна мова» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://sites.znu.edu.ua/bank/public_files/2013/11/45/8659_1383993716_samost_jna_robota_doc.pdf
5. Eun, Cheol S. International Financial Management / Cheol S. Eun, Bruce G.Resnick, Sanjiv Sabherwal. – 6-th ed. – McGraw-Hill Education, 2012. – 575 p.